

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 20 kwietnia 1925 r.

Pozycja	T R E Ś Ć :	Str.
104. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie określenia uposażenia niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powsz. od chwili uzyskania przez nich kwalifikacyj		146
105. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie kolokwjum wstępnego na Wyższym Kursie Nauczycielskim		146
106. Okólnik Ministerstwa W. R. i P. w sprawie Kursów wakacyjnych dla niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich		147
107. Rozporządzenie Kierownika Min. W. R. i O. P. w sprawie regulaminu seminarjalnego egzaminu dojrzałości		148
108. Kwestjonariusz w sprawie przystosowania programu i metod nauczania oraz wychowania		162
109. Obowiązki niższych funkcjonariuszów państw. w gimnazjach i seminarjach naucz.		163
110. Wynagrodzenie za dwa wychowawstwa		165
111. Zarachowanie papierów procentowych		165
112. Uzupelnienie nowego schematu budżetowego		165
113. Wyjaśnienie w sprawie taks i opłat szkolnych		171
114. Kurs wychowania fizycznego		172
115. Statystyka		172
116. Polski Czerwony Krzyż Młodzieży		173
117. Hodowla ziół leczniczych		176
118. Skrzypce dla nauczycielstwa szkół powsz.		177
119. Przesiedlanie się uczniów do innych miejscowości		178
120. Tabele osobowe nauczycielstwa szkół powsz.		178
121. Odwołanie przeciw zawieszeniu w służbie		179
122. Ryczałtowanie opłaty pocztowej		179
123. Uzgadnianie rachunków bieżących		180
124. Wypracowania piśmienne w gimnazjach		180
125. Skrót lekcji nauki historii		182
126. Organizacja szkół		182
127. Podręczniki		182
128. Ruch służbowy		186
129. Unieważnienie legitymacyj		187
130. Konkursy		187
131. Wakacyjne Kursy Uniwersyteckie		190
132. Ogłoszenia		191
133. Sprostowania		192

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych oraz Województwa Śląskiego — w sprawie określenia uposażenia niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, od chwili uzyskania przez nich kwalifikacyj.

Na skutek zapytania jednego z Kuratorów, jak należy określać uposażenie nauczyciela szkoły powszechnej, czynnego w dniu 1 października 1923 r.:

a) który przepisane kwalifikacje uzyskał dopiero po dniu 1 października 1923 r.,

lub b) który, posiadając przepisane dla szkół powszechnych kwalifikacje, ukończył (lub ukończy) studia wyższe po dniu 1 października 1923 r., Ministerstwo wyjaśnia, iż przy zmianach uposażenia nauczycieli, którzy byli już w czynnej służbie w dniu 1 października 1923 r., spowodowanych faktami zaszłymi po tym terminie, np. uzyskaniem kwalifikacji zawodowej (art. 40) lub złożeniem egzaminów ze studjów wyższych (art. 43) należy lata zaliczone przy wymiarze uposażenia według art. 106 liczyć do posuwania w grupach i szczeblach według postanowień działu F Ustawy z dn. 9 października 1923 r.

Wskutek tego np.:

a) nauczycielowi, pełniącemu bez przerwy służbę w szkolnictwie w charakterze siły niewykwalifikowanej od r. 1914, powinno się obecnie, skoro już uzyskał przepisane kwalifikacje, przyznać uposażenie szczebla b grupy IX i w dalszych posunięciach stosować postanowienia art. 40 ustawy,

b) kwalifikowanemu zaś nauczycielowi szkoły powszechnej, mającemu 18 lat służby zaliczonej w razie zdobycia obecnie studjów wyższych, należy przyznać płacę grupy VI b i w dalszych posunięciach stosować zasady art. 31 ustawy.

Warszawa, dnia 22 lutego 1925 r. (L. 16/l).

Kierownik Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *Dr. Jan Zawadzki.*

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — w sprawie kollokwjum wstępnego na Wyższym Kursie Nauczycielskim.

Uzupełniając okólnik z dnia 19 marca 1924 r. L. 2419/1 (Dz. Urz. Nr. 7/129, poz. 68), Ministerstwo ustala poniższy zakres wymagań przy kollokwjum wstępnem na grupę IVb rysunku i robót ręcznych kobiecych na Wyższym Kursie Nauczycielskim.

IVb. Rysunek.

Obowiązuje zakres, określony dla tego przedmiotu w wyżej powołanym okólniku dla grupy robót ręcznych i rysunku.

Roboty ręczne kobiece.

Kandydatki winny:

1. Przedstawić kilka samodzielnie wykonanych prac ręcznych.

2. Oznaczyć ilość i jakość materiału potrzebną do wykonania koszuli damskiej lub bluzki angielskiej, samodzielnie wyrysować formę, skroić i wykonać.

3. Skomponować łatwy wzór ozdobienia roboty.

Ponadto obowiązuje zaznajomienie się dokładne z książką Marii Ruzińskiej: *Roboty kobiece w szkole powszechnej*. K. S. Jakubowski, Lwów. Warszawa, dnia 23 lutego 1925 roku. (L. 2710/I).

Za Kierownika Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Żłobicki*, Dyrektor Departamentu.

106.

O K Ó Ł N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Dyrekcyj szkół średnich ogólno-kształcących — w sprawie kursów wakacyjnych dla niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich.

Ministerstwo organizuje, podobnie jak w latach ubiegłych, w roku bieżącym kursy wakacyjne dla niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich. Celem kursów jest ułatwienie przygotowania się do egzaminów uproszczonych dla nauczycieli szkół średnich. Program obejmie przede wszystkim: ćwiczenia seminaryjne i laboratoryjne, wskazówki, dotyczące sposobu uczenia się, wykłady monograficzne oraz dydaktykę przedmiotu.

Ministerstwo zamierza uruchomić w r. 1925 następujące kursy: 1) języka i literatury polskiej, 2) języka francuskiego, 3) języka niemieckiego, 4) języka łacińskiego, 5) historii, 6) geografji, 7) matematyki, 8) fizyki, 9) nauk przyrodniczych, 10) propedeutyki filozofji, 11) pedagogiki z dydaktyką ogólną, 12) rysunków, 13) muzyki i śpiewu, 14) wychowania fizycznego.

Organizacja kursów zależeć będzie od ilości zgłoszeń.

Ostateczne ustalenie ilości kursów, stopni (niższy, wyższy) i miejscowości będzie ogłoszone przed 1 czerwca 1925 r. Na kursy będą w zasadzie przyjmowani nauczyciele szkół średnich, czynni przed 1 stycznia 1923 r. Prawo do przyjęcia na kurs wyższy zasadniczo będą mieli ci nauczyciele, którzy posiadają za sobą conajmniej 3 semestry studjów uniwersyteckich, stwierdzone zdaniami kolokwiami, lub ci, którzy już brali udział w kursach wakacyjnych.

Przyjęcie i odbycie kursu nie przesądza sprawy dopuszczenia do egzaminu uproszczonego.

Kandydaci na kursy winni przed 25 kwietnia złożyć na ręce Dyrekcji szkoły, w której pracują: podanie i tabelę osobową, sporządzoną w 2 egzemplarzach, według podanego niżej wzoru. Tabela winna być poświadczona przez Dyrekcję.

Dyrekcje zechcą powyższe podać do wiadomości gron nauczycielskich i przesłać podania wraz z tabelami do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Departament Szkolnictwa Średniego) najpóźniej dnia 30 kwietnia r. b.

Warszawa, dnia 27 lutego 1925 r. (L. 2751/II).

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *Dr. Jan Zawidzki*.

Tabela osobowa.

Przedmiot	Nazwisko, imiona, data urodzenia, przynależność państwowa	Dokładny adres	W jakiej szkole pracuje?	Liczba lat i data rozpoczęcia praktyki nauczycielskiej	Odbyte studia w wyższej uczelni, ilość semestrów	Czy brał udział w kursach wakacyjnych (jaki, gdzie?)	Czy zdawał kolokwia i jakie?	Jakimi władza językami?	Prace drukowane	Na jaki stopień kursu pragnie być przyjęty?	Uwagi

Podpis kandydata.

Zgodność powyższych danych z aktami potwierdza Dyrekcja Szkoły:

107.

ROZPORZĄDZENIE¹⁾

**Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.
z dnia 24 marca 1925 roku
w sprawie regulaminu seminarjalnego egzaminu dojrzałości.**

Zatwierdzam dołączony do niniejszego rozporządzenia regulamin seminarjalnego egzaminu dojrzałości.

Warszawa, dnia 24 marca 1925 roku (L. 2749/I).

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr Jan Zawidzki.*

REGULAMIN SEMINARJALNEGO EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI

(pierwszego egzaminu nauczycielskiego).

ROZDZIAŁ I.

Egzamin absolwentów seminarjów nauczycielskich państwowych oraz prywatnych, posiadających prawa zakładów państw. (prawa publiczności).

Cel egzaminu.

§ 1. Egzamin ma wykazać, czy kandydat osiągnął taki stopień ogólnej dojrzałości umysłowej i wykształcenia, jaki jest niezbędny do sprawowania obowiązków nauczyciela szkoły powszechnej.

Termin egzaminu.

§ 2. Egzamin odbywają się z reguły w końcu każdego roku szkol-

¹⁾ Ogłoszone w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1/IV. 1925, Nr. 7 (149).

nego. Ścisłe daty egzaminów w poszczególnych zakładach oznaczają Kuratorja Okręgów Szkolnych.

W wyjątkowych, spowodowanych szczególnymi okolicznościami wypadkach, Kuratorjum Okręgu Szkolnego może zarządzić odbycie egzaminów w innym terminie.

Dopuszczenie do egzaminu.

§ 3. Do egzaminu mogą przystąpić uczniowie i uczennice ostatniego kursu seminarjów nauczycielskich państwowych oraz prywatnych z prawami państwowych, którzy:

- 1) w danym roku kalendarzowym kończą przynajmniej 19 lat życia,
- 2) uczęszczali do państwowego, względnie prywatnego, ale posiadającego prawa państwowego, seminarjum nauczycielskiego przynajmniej na kurs IV i V i ukończyli kurs V,
- 3) zostali dopuszczeni do egzaminu uchwałą komisji rady pedagogicznej, złożonej z dyrektora oraz nauczycieli, uczących na ostatnim kursie zakładu.

§ 4. Uczniowie, którzy mają niedostateczną ocenę roczną z języka polskiego albo praktyki pedagogicznej, a także uczniowie, którzy mają ocenę niedostateczną z dwóch lub więcej przedmiotów, wreszcie uczniowie, których sprawowanie się w ciągu całego ostatniego roku szkolnego oceniono jako nieodpowiednie, nie mogą być dopuszczeni do egzaminu i winni być traktowani w sposób wskazany w § 24.

Jeżeli uczeń ma niedostateczną ocenę roczną z takiego przedmiotu, z którego w zasadzie niema egzaminu, a do egzaminu zostanie dopuszczony, to z przedmiotu tego winien być pytany na egzaminie ustnym. Egzamin ten winien dokładnie wykazać posiadany przez ucznia zakres wiedzy materjalnej z danego przedmiotu.

Komisja egzaminacyjna.

§ 5. Egzamin odbywa się przed powołaną przez Kuratorjum państwową komisją egzaminacyjną, którą stanowią:

- 1) delegat Kuratorjum jako przewodniczący,
- 2) dyrektor tego zakładu, którego uczniowie przystępują do egzaminu,
- 3) nauczyciele tych przedmiotów, z których ma się odbyć egzamin.

W seminarjach państwowych oraz prywatnych, posiadających pełne prawa seminarjów państwowych, Kuratorjum może powierzyć przewodnictwo Komisji dyrektorowi zakładu.

W seminarjach prywatnych, posiadających niepełne prawa seminarjów państwowych, zamiast osób, wskazanych w punkcie 3, Kuratorjum może powołać na egzaminatorów osoby z poza grona nauczycielskiego tego zakładu, którego uczniowie przystępują do egzaminu.

Egzamin piśmienny.

§ 6. Egzamin jest piśmienny i ustny.

§ 7. Egzamin piśmienny odbywa się z języka polskiego i pedagogiki. W seminarjach, w których nauka odbywa się nie w języku polskim, oraz w tych, w których są dwa języki nauczania (w dwujęzycznych), a także w tych, w których jako przedmiot nauki występuje język ruski lub białoruski, egzamin piśmienny odbywa się również z tego języka.

Pozatem Ministerstwo może zarządzić na dany rok szkolny na terenie całego państwa, albo na terenie niektórych okręgów albo tylko w niektórych seminarjach odbycie egzaminu piśmiennego z przedmiotów nie wymienionych w niniejszym regulaminie. Jeżeli zarządzenie Ministerstwa w tej sprawie nie zostanie podane do wiadomości Kuratorów przed dn. 1 kwietnia danego roku, egzamin winien się odbyć tylko z przedmiotów, w niniejszym regulaminie przewidzianych.

§ 8. Jeżeli Ministerstwo przed dniem 1 kwietnia danego roku nie wyda odmiennego zarządzenia, zadanie tematów i przeprowadzenie egzaminów piśmiennych winno się odbyć w sposób następujący:

Nauczyciele przedmiotów, z których ma się odbyć egzamin piśmienny, proponują w porozumieniu z dyrektorem zakładu po pięć tematów z każdego przedmiotu. Każdy temat winien być napisany na oddzielnej kartce w dwóch egzemplarzach z podaniem na każdej kartce nazwy zakładu i nazwiska nauczyciela, proponującego temat. Tematy te dyrektor przesyła w kopertach opieczętowanych do Kuratorjum, które ustala po trzy tematy z każdego przedmiotu, albo wybierając je z pośród tematów, zaproponowanych przez zakład, albo wyznaczając inne.

Wyznaczone tematy Kuratorjum przesyła pod pieczęcią dyrekcji zakładu.

Otwarcie kopert przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub dyrektora zakładu następuje bezpośrednio przed egzaminem w sali egzaminacyjnej.

Każdy zdający winien sobie obrać jeden z trzech tematów.

§ 9. Na opracowanie tematu przeznaczają się 5 godzin.

Przerw zbiorowych urządzać nie wolno.

§ 10. W czasie egzaminu zdającym nie wolno korzystać z żadnych książek, ani uprzednio przygotowanych notatek. Zadania wykonywać wolno tylko na papierze z pieczęcią szkoły, otrzymanym na samym egzaminie.

Kandydat, który w czasie egzaminu posługuje się niedozwolonemi środkami pomocniczymi lub korzysta z pomocy innego zdającego, zostaje odsunięty od dalszego toku egzaminu piśmiennego z danego przedmiotu. Przewodniczący w porozumieniu z komisją decyduje, czy kandydat ma być zupełnie usunięty od dalszych egzaminów, czy też może je zdawać.

W tym ostatnim wypadku przewodniczący ma prawo uznać wypracowanie za niedostateczne lub też zażądać, aby kandydat napisał inne wypracowanie z tego samego przedmiotu na temat, zadany przez przewodniczącego.

W razie powtórnego korzystania z pomocy niedozwolonych kandydat zostaje bezwarunkowo usunięty od dalszych egzaminów i może być dopuszczony do powtórnego egzaminu nie wcześniej, niż po upływie roku, przyczem mają zastosowanie przepisy, wskazane w § 24.

§ 11. Jeżeli okaże się potrzeba udzielenia zdającym niezbędnych wskazań, należy je zapisać do protokołu. Do protokołu zapisuje się wszelkie wydarzenia, mogące mieć wpływ na ocenę wypracowania.

§ 12. Czystopis wypracowania, jego bruljon oraz wszystkie papier, otrzymany na egzaminie, kandydat oddaje dozorującemu członkowi komisji, który, po przejrzaniu, zaznaczeniu na wypracowaniu czasu oddania i podcyfrowaniu, wręcza je dyrektorowi.

§ 13. Wypracowanie ocenia najpierw egzaminator z danego przedmiotu. Błędy winny być podkreślone z zaznaczeniem w razie potrzeby ich rodzaju. Ocena powinna być wyrażona przez jeden z przyjętych czterech

stopni (bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie, niedostatecznie) i umotywowana określeniem zalet i braków wypracowania.

§ 14. Wypracowania, opatrzone oceną, winny być przejrzane przez przewodniczącego i mogą być przeglądane przez innych członków komisji. Przewodniczący ma prawo zmienić ocenę, wystawioną przez egzaminatora, ale zmianę tę winien umotywwać piśmiennie.

Egzamin ustny.

§ 15. Komisja egzaminacyjna na specjalnem posiedzeniu decyduje o dopuszczeniu kandydatów do egzaminu ustnego, albo o zwolnieniu od tego egzaminu ze wszystkich lub z niektórych przedmiotów (§ 17). Na posiedzenie to prócz wypracowań egzaminacyjnych winny być przygotowane katalogi szkolne z wykazami ocen okresowych i rocznych, aby członkowie komisji mogli je przejrzeć.

Do egzaminu ustnego nie mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy otrzymali oceny niedostateczne z języka polskiego. Kandydaci tacy mogą przystąpić do powtórnego egzaminu nie wcześniej, niż po upływie roku, przyczem mają zastosowanie przepisy, wskazane w § 24.

§ 16. Egzamin ustny odbywa się:

- 1) z religji,
- 2) z języka polskiego,
- 3) z drugiego języka, zależnie od warunków, wskazanych w § 7,
- 4) z pedagogiki, do której zalicza się również psychologię z nauką o dziecku i historję wychowania,
- 5) z jednego z pośród pięciu następujących przedmiotów, zależnie od wyboru zdającego: historii, geografji wraz z nauką o Polsce współczesnej, matematyki, fizyki z chemją, biologji. Każdy kandydat winien zawiadomić dyrekcję seminarjum o wybranym przez siebie przedmiocie przed rozpoczęciem egzaminu piśmiennego w terminie, wskazanym przez Kuratorjum.

Pozatem Ministerstwo zarządzić może na dany rok szkolny na terenie całego państwa, albo na terenie niektórych okręgów, albo tylko w niektórych seminarjach odbycie egzaminu z innych przedmiotów.

Jeżeli zarządzenie Ministerstwa w tej sprawie nie zostanie wydane przed dniem 1 kwietnia danego roku, egzamin ustny winien się odbyć tylko z przedmiotów, wyżej wymienionych.

§ 17. Kandydaci, którzy co najmniej przez dwa ostatnie lata uczęszczali do tego zakładu, w którym przystępują do egzaminu, mogą być zwolnieni od egzaminu ustnego z tych przedmiotów, z których w ostatnim roku nauki użykali ocenę roczną bardzo dobrą.

§ 18. Egzamin ustny odbywa się w grupach po kilku uczniów w ciągu jednego dnia dla danej grupy w obecności całej komisji i trwa dla każdego kandydata ze wszystkich przedmiotów razem nie dłużej, niż $1\frac{1}{2}$ godziny.

§ 19. Podczas egzaminu ustnego komisja powinna zwrócić uwagę przedewszystkiem na ogólny poziom wykształcenia kandydata i jego rozwój umysłowy oraz zbadać, czy kandydat posiada gruntowne zrozumienie rzeczy istotnych.

§ 20. Przewodniczący wyznacza kolejność przedmiotów egzaminacyjnych, czas trwania egzaminu z poszczególnych przedmiotów i zarządza przerwy, w celu dania zdającym możności wypoczynku.

§ 21. Egzaminatorem z poszczególnego przedmiotu z zastrzeżeniem, wskazanem w ostatnim ustępie § 5, jest nauczyciel danego przedmiotu, wchodzący w skład komisji. W razie potrzeby przewodniczący wyznacza zastępcę. Przewodniczący ma prawo brać czynny udział w egzaminowaniu z każdego przedmiotu.

§ 22. Po ukończeniu egzaminowania jednej grupy kandydatów komisja ustala oceny wyniku egzaminu ustnego z poszczególnych przedmiotów i następnie uchwała stopnie ostateczne na podstawie: postępów, wykazanych przez kandydata w czasie nauki w seminarjum, ocen wypracowań egzaminacyjnych, ocen, uzyskanych na egzaminie ustnym, oraz na podstawie ogólnej opinii komisji o dojrzałości i rozwoju umysłowym kandydata.

Świadectwo dojrzałości.

§ 23. Kandydat, który ze wszystkich przedmiotów uzyskał stopnie co najmniej dostateczne, otrzymuje świadectwo według ustalonego wzoru (załącznik Nr. 1).

Z przedmiotów pedagogicznych wystawia się na świadectwie tylko dwie oceny:

- 1) z pedagogiki, do której zalicza się również psychologię z nauką o dziecku i historję wychowania, oraz
- 2) z praktyki pedagogicznej z metodyką elementarnego nauczania.

Z praktyki pedagogicznej wraz z metodyką elementarnego nauczania oraz z innych przedmiotów, z których egzaminu nie było, jako też z tych, z których kandydat został od egzaminu zwolniony, komisja wystawia stopnie ostateczne, kierując się w swej decyzji ocenami, uzyskanymi przez kandydata w ostatnim roku nauki danego przedmiotu w zakładzie, względnie otrzymanymi na egzaminie wstępnym, jeżeli kandydat został przyjęty na ten kurs seminarjum, na którym już niema nauki danego przedmiotu.

Powtórzenie egzaminu.

§ 24. Kandydaci, którzy zdali egzamin z wynikiem ujemnym, albo nie zostali do niego dopuszczeni, jeżeli pragną zakład opuścić, otrzymują zwyczajne świadectwa roczne, w których zaznacza się, że do egzaminu ostatecznego nie zostali dopuszczeni, albo od niego odstąpili, albo że egzamin dał wynik, niezadowolający.

Kandydaci tacy mogą przystąpić do egzaminu nie wcześniej, niż po upływie roku, przytem ci z nich, którzy do egzaminu nie zostali dopuszczeni z powodu złych postępów w naukach (v. § 4), jeżeli w ciągu następnego roku szkolnego nie uczęszczają do zakładu, to przy zgłoszeniu się do powtórnego egzaminu winni być uważani za eksternistów i są obowiązani do wszystkich egzaminów, przewidzianych w rozdziale II. niniejszego regulaminu.

Pozostali kandydaci, t. j. ci, którzy nie zostali dopuszczeni do egzaminu wyłącznie z powodu złego sprawowania się (v. § 4), jako też ci, którzy zostali odsunięci od egzaminu z powodów, wskazanych w § 10, a wreszcie ci, którzy egzamin piśmienny lub ustny zdali z wynikiem ujemnym, przy zgłoszeniu się do powtórnego egzaminu dojrzałości w tym samym zakładzie winni być egzaminowani według zasad, przewidzianych dla absolwentów seminarjalnych, choćby kursu w zakładzie nie powtarzali, obowiązani są jednak w terminie, przewidzianym dla eksternistów, złożyć odpowiednie

podanie na ręce dyrekcji zakładu, przedstawić świadectwo moralności oraz opłacić takse w wysokości, przewidzianej za egzamin uzupełniający. Kandydat, który w ciągu 2 lat po pierwszym egzaminie nie zgłosi się do egzaminu powtórnego, traci prawo do składania egzaminu według zasad, przewidzianych dla absolwentów seminarjalnych.

§ 25. Egzamin może być powtórzony tylko raz jeden. Kandydat, który przy powtórnym zdawaniu egzaminu zdał go z wynikiem ujemnym, traci prawo do zdawania egzaminu na nauczyciela szkół powszechnych.

Tylko w wypadku, gdy zostaną stwierdzone okoliczności wyjątkowe, usprawiedliwiające niepomyślny wynik egzaminów poprzednich, Ministerstwo na wniosek Kuratorjum może zezwolić na zdawanie egzaminu po raz trzeci.

Uwolnienie od egzaminu.

§ 26. W zakładach, wyróżniających się wybitnie dodatnio pod względem poziomu pracy dydaktycznej i wychowawczej, na wniosek Kuratorjum, poparty protokołem szczegółowej wizytacji lekcyj w całym zakładzie wogóle, a na V kursie w szczególności, Ministerstwo może zezwolić na wydanie świadectwa dojrzałości uczniom tego kursu bez przeprowadzania egzaminów, zarówno piśmiennych, jak i ustnych. Wizytacja, poprzedzająca taki wniosek, winna być dokonana zbiorowo, t. j. równocześnie, przynajmniej przez dwóch delegatów Kuratorjum, w roku zaś, w którym dany zakład ma być zwolniony od przeprowadzenia egzaminu po raz pierwszy, w skład komisji wizytacyjnej prócz dwóch delegatów Kuratorjum winien wchodzić wizytator, delegowany przez Ministerstwo.

Po otrzymaniu przychylniej decyzji Ministerstwa komisja, złożona z osób, wskazanych w § 5, odbywa posiedzenie, na którym w sposób, określony w § 23, ustala stopnie, jakie mają być wystawione na świadectwie każdego kandydata.

Na pierwszej stronie świadectw dojrzałości bezpośrednio po nazwie zakładu należy w takich razach umieszczać formułę: „decyzją Ministerstwa W. R. i O. P. z d. 192 . . Nr zakład został upoważniony do wydania świadectw bez przeprowadzania egzaminu dojrzałości“, zaś w tekście samego świadectwa wyrazy „zdawał seminarjalny egzamin dojrzałości po raz . . . jako“ winny być skreślone.

ROZDZIAŁ II.

Egzamin eksternistów.

Cel egzaminu.

§ 27. Egzamin ma wykazać, czy kandydat posiada zakres wiedzy ogólnej i zawodowej, objęty programem nauczania w państwowych seminarjach nauczycielskich, oraz czy osiągnął taki stopień ogólnej dojrzałości umysłowej, jaki jest niezbędny do sprawowania obowiązków nauczyciela szkół powszechnych.

Terminy egzaminów i skład komisji egzaminacyjnych.

§ 28. Terminy egzaminów, seminarja, przy których urzędować mają komisje egzaminacyjne, oraz w których mają być przechowane akta egzaminu, wreszcie skład komisji egzaminacyjnych wyznaczają Kuratorja Okręgów Szkolnych.

Dopuszczenie do egzaminu.

§ 29. Jako eksterniści i eksternistki mogą przystępować do pierwszego egzaminu nauczycielskiego osoby, które w dniu 1 sierpnia danego roku mają ukończonych conajmniej lat 19, a pod względem przygotowania naukowego odpowiadają jednemu z niżej wymienionych warunków:

- 1) ukończyły V kurs prywatnych seminarjów nauczycielskich,
- 2) ukończyły 8-io klasową szkołę średnią ogólnokształcącą,
- 3) nie później, niż na dwa lata przed terminem egzaminu ukończyły liceum ogólnokształcące, albo 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, albo 3 kursy seminarjum nauczycielskiego,
- 4) nie później, niż na trzy lata przed terminem egzaminu ukończyły pięć albo nie później, niż na dwa lata — sześć klas szkoły wydziałowej,
- 5) nie później, niż na dwa lata przed terminem egzaminu, ukończyły średnią szkołę zawodową, do której młodzież jest przyjmowana po ukończeniu conajmniej 7-klasowej szkoły powszechnej i w której nauka trwa conajmniej lat trzy.

Świadectwo złożenia egzaminu w charakterze eksternisty w zakresie, wymienionym w pp. 2, 3 i 4, przed komisją egzaminacyjną państwową lub upoważnioną przez państwowe władze szkolne do przeprowadzania takich egzaminów, uważa się za równoznaczne ze świadectwem ukończenia danej szkoły lub klasy, ale z zastrzeżeniem terminów, w tych punktach wskazanych.

Wszystkie wyżej wymienione zakłady muszą być conajmniej koncesjonowane przez państwowe władze szkolne.

W razach wątpliwych rozstrzyga Ministerstwo, które decyduje również o dopuszczaniu kandydatów, przedstawiających świadectwa ze szkół wyżej niewymienionych, a mogących być uznanymi za równorzędne, oraz ze szkół zagranicznych.

§ 30. Podania o dopuszczenie do egzaminu wnosić należy do właściwych Kuratorów przed dniem 1 marca danego roku.

§ 31. Do podania należą dołączyć:

- a) metrykę urodzenia,
- b) życiorys własnoręcznie napisany,
- c) posiadane świadectwa szkolne,
- d) spis przestudjowanych podręczników i przeczytanych książek,
- e) świadectwo lekarskie o przydatności do zawodu nauczycielskiego,
- f) świadectwo moralności,
- g) jedną niepodklejoną fotografię, opatrzoną na stronie przedniej własnoręcznym podpisem kandydata.

§ 32. O dopuszczeniu eksternów do egzaminu rozstrzyga Kuratorjum. Ono też wskazuje kandydatom komisje, przed którymi mają przystąpić do egzaminu. Od odmownej uchwały Kuratorjum wolno odwołać się do Ministerstwa w przeciągu 14 dni od otrzymania decyzji.

Egzamin uzupełniający.

§ 33. Eksterni, którzy przedstawia świadectwo dojrzałości z 8-klasowej szkoły średniej ogólnokształcącej państw., albo posiadającej prawa szkół państwowych, zdają egzamin tylko z części praktycznej (v. § 37), oraz z przedmiotów pedagogicznych, higieny, rysunków, robót ręcznych i ćwiczeń

cielesnych i mogą być zwolnieni od egzaminu z muzyki i śpiewu, jeżeli rezygnują z cenzury z tego przedmiotu na świadectwie.

W okręgach szkolnych poznańskim i pomorskim oraz w części górnośląskiej województwa śląskiego eksterni ci zdają egzamin również z religii, ze względu na ustalony na tym terenie sposób uzyskiwania misji kanonicznej do nauczania religii.

Uwolnienia od egzaminu.

§ 34. Eksterni, którzy przedstawią świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego państwowego lub posiadającego prawo publiczności, są zwolnieni od egzaminu z języka obcego, historii, geografii, fizyki z chemją i biologii.

§ 35. Eksterni, którzy przedstawią świadectwo ukończenia liceum handlowego, państwowego, lub posiadającego prawa szkół państwowych, są zwalniani od egzaminu języka obcego, historii i geografii, zaś eksterni z ukończoną szkołą średnią techniczną państwową lub posiadającą prawa szkół państwowych, są zwalniani z matematyki, fizyki i chemji, rysunków i robót ręcznych.

Części egzaminu.

§ 36. Egzamin eksternów składa się z czterech części: praktycznej technicznej, piśmiennej i ustnej.

Kolejność przy przeprowadzaniu poszczególnych części egzaminu jest dowolna, z tem jednak ograniczeniem, że ustna część egzaminu winna następować zawsze jako ostatnia.

Część praktyczna.

§ 37. Część praktyczną egzaminu stanowią dwie lekcje próbne, odbywane z dziećmi szkoły powszechnej lub szkoły ćwiczeń. Z tych dwóch lekcji jedna w miarę możliwości winna się odbywać z dziećmi 1-go oddziału.

Temat każdej lekcji próbnej podaje się do wiadomości kandydata w przeddzień lekcji. Bezpośrednio przed lekcją kandydat składa na ręce egzaminatora piśmiennie opracowany plan lekcji (dyspozycję).

Absolwenci prywatnych seminarjów nauczycielskich, w których praktyka pedagogiczna dla uczniów jest zdaniem Kuratorjum zorganizowaną należycie, mogą być przez Kuratorjum zwolnieni od tej części egzaminu, co powinno być zaznaczone na świadectwie dojrzałości.

§ 38. Do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu Kuratorjum wyznacza podkomisję, złożoną przynajmniej z trzech członków, z których jednemu powierza przewodnictwo.

W razie zgłoszenia się do egzaminu większej liczby kandydatów, Kuratorjum może powołać dwie lub więcej podkomisyj.

§ 39. Po ukończeniu egzaminu praktycznego jednego kandydata lub całej ich grupy, podkomisja ustala oceny każdej lekcji próbnej przez jeden z przyjętych czterech stopni, następnie ustala stopień ogólny, jaki ma być wystawiony na świadectwie kandydata z praktyki pedagogicznej.

Kandydaci, którzy z lekcji próbnych otrzymali stopień ogólny niedostateczny, nie mogą być dopuszczeni do dalszych części egzaminu.

Podkomisja już po pierwszej lekcji próbnej może orzec o dopuszczeniu kandydata do dalszych części egzaminu bez przeprowadzenia drugiej lekcji, jeżeli wynik pierwszej lekcji uzna co najmniej za dobry.

Protokoły lekcji próbnych wraz z protokołem obrad podkomisji oraz ze stopniami, wystawionemi każdemu z kandydatów, przewodniczący podkomisji składa na ręce przewodniczącego głównej komisji egzaminacyjnej, lub dyrektora zakładu, przy którym odbywa się egzamin dojrzałości.

Zdanie tej części egzaminu z wynikiem dodatnim zachowuje wartość na przeciąg lat dwóch w tem znaczeniu, że w razie ujemnego wyniku innej części egzaminu dojrzałości kandydat przy powtórnem zgłoszeniu się nie jest obowiązany do powtarzania już raz złożonej części praktycznej. Zaświadczeń jednak o zdaniu tej części egzaminu kandydaci nie otrzymują w myśl zasady, wskazanej w § 50.

Część techniczna.

§ 40. Część techniczną egzaminu stanowi egzamin z rysunków, robót ręcznych, muzyki i śpiewu oraz ćwiczeń cielesnych.

§ 41. Egzamin z rysunków i robót ręcznych jest klauzurowy. Tematy zadań proponują właściwi egzaminatorowie, zatwierdza je przewodniczący, lub zastępujący go dyrektor seminarjum. Na wykonanie zadań z rysunków przeznaczona jest 3 godziny, z robót ręcznych — 5 godzin.

§ 42. Egzamin z ćwiczeń cielesnych, prócz części teoretycznej, w miarę możliwości winien obejmować lekcję praktyczną z dziećmi szkoły powszechnej lub szkoły ćwiczeń. Egzamin ten przeprowadza podkomisja, złożona z przewodniczącego głównej komisji egzaminacyjnej, dyrektora zakładu, przy którym odbywa się egzamin dojrzałości, oraz wyznaczonego przez Kuratorjum egzaminatora. W razie potrzeby Kuratorjum może polecić przewodnictwo podkomisji dyrektorowi, ale w takim razie prócz właściwego egzaminatora winno wyznaczyć jeszcze jedną osobę, jako trzeciego członka podkomisji.

§ 43. Egzamin z muzyki pod względem techniki gry nie powinien być traktowany rygorystycznie; winien on wykazać, że kandydat umie posłużyć się właściwym instrumentem muzycznym (skrzypcami, fortepianem, harmonjum) w stopniu wystarczającym do poprawnego prowadzenia śpiewu z dziećmi szkoły powszechnej.

Egzamin ten przeprowadza podkomisja w składzie, wskazanym w § poprzednim (42), ze zmianą tylko właściwego egzaminatora.

§ 44. Po ukończeniu tej części egzaminu podkomisja, złożona z przewodniczącego głównej komisji egzaminacyjnej (którego na polecenie Kuratorjum może zastąpić dyrektor seminarjum), dyrektora seminarjum oraz osób, biorących udział w egzaminowaniu z przedmiotów tej grupy, ustala stopnie ostateczne z tych przedmiotów na podstawie prac egzaminacyjnych z rysunków i robót ręcznych oraz na podstawie wniosków egzaminatorów z muzyki i ćwiczeń cielesnych i decyduje o dopuszczeniu kandydatów do następnej części egzaminu. Dopuszczeni mogą być tylko ci kandydaci, którzy ze wszystkich przedmiotów tej grupy otrzymali oceny conajmniej dostateczne.

Zdanie tej części egzaminu z wynikiem dodatnim zachowuje swoją wartość taksamo, jak złożenie części praktycznej, o czem mowa w ostatnim ustępie § 39.

Część piśmienna.

§ 45. Egzamin piśmienny odbywa się z języka polskiego, języka obcego, pedagogiki i matematyki, a także z drugiego języka nauczania, jeżeli kandydat ma otrzymać prawo nauczania w tym języku.

Kandydatów, którzy zdają egzamin z drugiego języka nauczania Kuratorjum może zwolnić od egzaminu z języka obcego.

Egzamin jest przeprowadzany według norm, przewidzianych w §§ 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 dla egzaminu absolwentów seminarjalnych, z tem uzupełnieniem, że tematy wypracowań wyznacza Kuratorjum i wręcza je przewodniczącemu komisji albo w kopercie opieczetowanej przesyła dyrektorowi właściwego seminarjum, że kandydaci otrzymują do rozwiązania jedno zadanie z arytmetyki i jedno z geometrii (bez prawa wyboru) i że na wykonanie każdego z tych zadań przeznaczają się po dwie godziny.

§ 46. Po przeprowadzeniu egzaminu piśmiennego podkomisja, złożona z przewodniczącego komisji głównej, dyrektora zakładu oraz egzaminatorów, powołanych do tych przedmiotów, z których odbył się egzamin piśmienny, decyduje o dopuszczeniu kandydatów do dalszego toku egzaminu.

Do dalszego ciągu egzaminu nie mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy otrzymali oceny niedostateczne z języka polskiego, albo z dwóch innych egzaminów piśmiennych, przyczem oba zadania matematyczne ocenia się łącznie.

Zdanie tej części egzaminu z wynikiem dodatnim nie zwalnia kandydata od powtórzenia egzaminu piśmiennego w razie powtórnego przystępowania do egzaminu w innym terminie.

Część ustna.

§ 47. Przedmiotami ustnego egzaminu są: religja, język polski, język obcy, ew. drugi język nauczania, matematyka, historia, geografia, nauka o Polsce współczesnej, fizyka z chemją, biologia, higiena i przedmioty pedagogiczne.

Podobnie jak przy egzaminie piśmiennym (v. § 45) Kuratorjum może zwolnić od egzaminu ustnego z języka obcego tych kandydatów, którzy składają egzamin z drugiego języka nauczania.

Egzamin ten odbywa się w obecności głównej komisji egzaminacyjnej, złożonej z delegata Kuratorjum jako przewodniczącego, dyrektora zakładu, w którym odbywa się egzamin i egzaminatorów, powołanych do poszczególnych przedmiotów egzaminu ustnego, i jest przeprowadzany według zasad, przewidzianych w §§ 18, 19, 20, oraz w dwóch końcowych zdaniach § 21, z następującymi zmianami: 1) czas trwania egzaminu jednego kandydata nie jest ograniczony czasem, wskazanym w § 18, 2) w razie potrzeby — zależnie od uznania przewodniczącego — egzamin jednej grupy kandydatów może być przeprowadzony nie na jednym, ale na większej liczbie posiedzeń, 3) w czasie egzaminu komisja winna zwrócić uwagę nie tylko na ogólny rozwój umysłowy kandydata, ale i na zasób wiedzy maturalnej w zakresie przedmiotów egzaminu.

§ 48. Po ukończeniu egzaminu każdej grupy kandydatów komisja ustala oceny wyniku egzaminu ustnego z poszczególnych przedmiotów, a następnie w związku z wynikiem egzaminu piśmiennego uchwala oceny ostateczne, jakie mają być wykazane na świadectwie.

Świadectwo dojrzałości.

§ 49. Kandydat, który ze wszystkich przedmiotów uzyskał oceny co najmniej dostateczne, otrzymuje świadectwo dojrzałości według załączonego wzoru (v. załącznik Nr 1).

Wynik ujemny i powtórzenie egzaminu.

§ 50. Kandydaci, którzy złożyli z wynikiem ujemnym którąkolwiek część egzaminu, nie otrzymują świadectw dojrzałości, lecz tylko krótkie zaświadczenia bez wykazu ocen z poszczególnych przedmiotów i bez wymieniania części egzaminu, które złożyli z wynikiem dodatnim, ale z zaznaczeniem, czy i kiedy wolno im egzamin powtórzyć (załącznik II).

Do powtórnego egzaminu kandydaci tacy mogą przystąpić nie wcześniej, niż po upływie roku. Pozatem w sprawie możliwości powtórzenia egzaminu obowiązują zasady, wskazane w § 25.

ROZDZIAŁ III.

Przepisy ogólne.

Odstąpienie od egzaminu.

§ 51. Odstąpienie od egzaminu lub niestawienie się nań jest równoznaczne z niezdaniem, o ile nie jest należycie usprawiedliwione.

O słuszności motywów odstąpienia od egzaminu decyduje komisja — względnie właściwa podkomisja egzaminacyjna; o słuszności motywów niestawienia się na egzamin decyduje Kuratorjum.

Obrady i uchwały komisji.

§ 52. Uchwały komisji i podkomisyj zapadają na zasadzie zwyczajnej większości głosów. Przewodniczący głosuje ostatni. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Każdy członek ma jeden głos.

§ 53. Przewodniczącemu komisji głównej lub jego zastępcy (v. § 44) przysługuje prawo zgłoszenia votum separatum w sprawach, głosowanych na posiedzeniach komisji. Wtedy sprawa wraz z odpowiednim protokołem ma być przedstawiona Kuratorjum do rozstrzygnięcia. Kandydatowi zostaje w takim wypadku ogłoszone, że wynik jego egzaminu będzie mu później zakomunikowany.

§ 54. Członków komisji i podkomisyj obowiązuje tajemnica co do przebiegu obrad.

§ 55. Z przebiegu wszystkich egzaminów oraz z posiedzeń komisji i podkomisyj winny być spisywane protokoły, które po podpisaniu ich przez członków, biorących udział w egzaminach i naradach, mają być przechowane w aktach zakładu, przy którym komisja urzędowała.

Obecność na egzaminie.

§ 56. Egzaminom ustnym mogą się przysłuchiwać inni nauczyciele seminarjum, w którym egzamin się odbywa, oraz inspektor szkolny, na którego terenie inspekcyjnym istnieje dane seminarjum. Podczas narad mogą być obecni tylko członkowie komisji, względnie podkomisji.

Tekst świadectwa dojrzałości.

§ 57. Świadectwa dojrzałości winny być wystawiane wyłącznie na formularzach, których wzór został zatwierdzony przez Min. W. R. i O. P.

Tekst świadectwa wskazuje załącznik 1.

Stopnie z poszczególnych przedmiotów winny być wypisane tylko słowami (bez cyfr) w formie przymiotnika rodzaju męskiego w IV przypadku

liczby pojedynczej, według skali: bardzo dobry, dobry, dostateczny. W wypadkach, gdy zgodnie z § 23 niniejszego regulaminu znajdzie potrzeba ustalenia oceny na podstawie aktów szkolnych z przedmiotu, z którego egzaminu nie było i gdy okaże się, że zachowany w aktach stopień oceny nie jest przewidziany w powyższej skali, należy na świadectwie wystawić najbliższej odpowiadający tamtemu stopień skali obowiązującej. Stopień ze sprawowania się ucznia należy wypisać w formie przysłówkowej według skali: bardzo dobrze, dobrze, odpowiednio. Z przedmiotów, z których kandydat został od egzaminu zwolniony na podstawie przedłożonych świadectw (v. §§ 33, 34 i 35), stopni na świadectwie nie wystawia się, a zamiast nich umieszcza się uwagę, na podstawie jakiego świadectwa kandydat został od egzaminu zwolniony.

Pozatem przy wypisywaniu ocen należy się stosować do wskazówek, podanych w § 23.

Na świadectwach, wydawanych przez zakłady z językiem nauczania niepolskim, oraz z dwoma językami nauczania, na końcu przedostatniego ustępu, bezpośrednio po wyrazach — w szkołach powszechnych — winno być zaznaczone, do jakich pod względem języka nauczania szkół dane świadectwo uprawnia. Wszystkie wolne miejsca na świadectwie, których w danym wypadku z tych, czy innych powodów nie wypełnia się (np. zwolnienie od egzaminu z języka obcego według § 47, ustępy, odnoszące się do uczniów na egzemplarzach świadectw, wydawanych eksternom i t. p.), winny być wyraźną linią zakreślone.

Świadectwo winno być podpisane przez wszystkich członków komisji egzaminacyjnej i zaopatrzone pieczęcią zakładu, w którym odbywał się egzamin.

Duplikat świadectwa może być wydany tylko za zezwoleniem Kuratorjum i po opłaceniu przez petenta oznaczonej taksy. Duplikat ten wydaje i podpisuje dyrekcja seminarjum, w którym są przechowane akta egzaminacyjne.

Wynagrodzenie za egzaminowanie eksternów.

§ 58. Osoby, biorące udział w egzaminowaniu eksternów, otrzymują za to osobne wynagrodzenie.

W tym celu eksterni, po otrzymaniu decyzji o dopuszczeniu do egzaminu (v. § 32), a przed rozpoczęciem się samych egzaminów, składają na ręce dyrekcji zakładu, w którym ma odbyć się egzamin, ustanowioną przez Ministerstwo W. R. i O. P. opłatę egzaminacyjną, przyczem tylko kandydaci, o których mowa w ustępie 3 § 24 i w § 33, wnoszą opłatę, przewidzianą za egzamin uzupełniający, wszyscy zaś inni opłacają kwotę, wyznaczoną za egzamin pełny. W razie niestawienia się kandydata na egzamin, albo odstąpienia bez usprawiedliwionych powodów (v. § 51), jako też w razie niezdania którejkolwiek części egzaminu, taksa zwrotowi nie podlega.

Uzyskany tą drogą fundusz dzieli się na równe części między tych członków komisji i podkomisyj, którzy egzaminowali, lub mieli egzaminować kandydata. Znaczy to, że pomimo niezdania przez kandydata którejkolwiek części egzaminu i niedopuszczenia go do dalszego ciągu egzaminów, odpowiednia część taksy przypada na tych egzaminatorów, którzyby go egzaminowali, gdyby egzamin dał wynik pomyślny. Natomiast egzaminatorowie z tych przedmiotów, z których kandydat został od egzaminu zwolniony na podstawie §§ 24, 33, 34, 35 i 47, nie pobierają honorarjum,

przypadającego z taksy, wpłaconej przez danego kandydata. Dyrektor tego seminarjum, w którym odbywa się egzamin, pobiera wynagrodzenie, przypadające z taks, wpłaconych przez wszystkich eksternów. Przewodniczący komisji głównej wynagrodzenia za egzamin nie pobiera.

Termin wejścia w życie regulaminu.

§ 59. Niniejszy regulamin obowiązuje od dnia ogłoszenia, z uwzględnieniem niżej podanych wyjątków.

Osoby, reprobowane na egzaminach w r. 1924, oraz osoby, które nie były dopuszczone z braku odpowiedniego wieku, lub które z własnej woli odstąpiły od egzaminów w roku 1924, mogą być egzaminowane według dawnych przepisów jeszcze w ciągu r. 1925.

O dopuszczeniu tych osób do takiego egzaminu decydują w każdym poszczególnym wypadku Kuratorja Okręgów Szkolnych.

Przepisy, wskazane w §§ 30 i 32 zaczną obowiązywać z dniem 1-go stycznia 1926 r. Do tego czasu w sprawie wnoszenia podań obowiązują w każdym okręgu stosowane tam dotychczas przepisy.

Załącznik 1 do Nru 2749/1/25.

..... seminarjum nauczycielskie

..... w

Nr

19.....

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI.

..... urodzon dnia.....

1..... r. w powiatu woje-
wództwa religji po

..... od r. szk..... do końca r. szk.....

był.... ucz..... seminarjum nauczycielskiego

w sprawował..... się w ciągu ostatniego roku szkolnego

..... zdawał..... seminarjalny egzamin dojrzałości (pierwszy egza-

min nauczycielski) po raz jako i otrzymał stopnie

następujące :

z nauki religji

z pedagogiki

z praktyki pedagogicznej

z języka polskiego

z języka

z języka

z historii

z nauki o Polsce współczesnej

z geografji z kosmografją

z matematyki
 z fizyki, chemji i mineralogji
 z biologji
 z higieny
 z rysunków
 z robót ręcznych
 z muzyki i śpiewu
 z ćwiczeń cielesnych

Na tej podstawie komisja egzaminacyjna postanowiła wydać
 niniejsze świadectwo dojrzałości, upraw-
 niające do pełnienia obowiązków tymczasowe..... nauczyciel..... w szkołach
 powszechnych.

..... w czasie pobytu w seminarjum pobrał
 stypendjum w łącznej kwocie (.....)
 i jest obowiązany..... doletniej służby w publicznych szkołach powszechnych.

W dnia 19..... r.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej :

Dyrektor Seminarjum :

Pieczęć.

Podpisy egzaminatorów :

SKALA OCENY :

sprawowania się: bardzo dobrze, dobrze, odpowiednio, nieodpowiednio.
 postępów naukowych: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

Załącznik 2 do Nru 2749/1/25.

Nr.

19.....

ZAŚWIADCZENIE.

..... urodzon..... dnia 1..... r.
 w powiatu województwa
 religji został..... dopuszczon..... po raz do seminarjalnego
 egzaminu dojrzałości przed komisją egzaminacyjną przy seminarjum
 nauczycielskiem w jako eksternista i egzamin
 ten złożył z wynikiem ujemnym.

Na zasadzie § 49 regulaminu seminarjalnego egzaminu dojrzałości
 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 1 kwietnia 1925 r. Nr. 7 (149)
 może przystąpić do egzaminu powtórnego
 najwcześniej w miesiącu 19..... r. (utracił prawo do
 ponownego składania egzaminu).

W dnia 19..... r.

Pieczęć.

Dyrektor Seminarjum :

L. 432/0.

W Krakowie, dnia 21 marca 1925 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych, Dyrekcyj seminarjów nauczycielskich, Kursów nauczycielskich i szkół średnich ogólno-kształcących w Okręgu — w sprawie kwestjonariusza Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych.

W związku z rozporządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 13 lutego 1925, Nr. 19904/I ex 1924 Kuratorjum zwraca uwagę Radom Szkolnym Pow., Dyrekcjom gimnazjów i seminarjów naucz. na załączony kwestjonariusz Zarządu Głównego Z. P. N. S. P. w Warszawie.

Kwestjonariuszem tym zainteresuje się Nauczycielstwo w Okręgu — a zebrany materiał prześle przez R. S. P. lub Dyrekcję gimnazjum i seminarjum wprost do Zarządu Głównego Związku Nauczycielskiego w Warszawie, ul. Marszałkowska L. 123.

Zarządowi Związku chodzi o zebranie materiału w sprawie przystosowania programu i metod nauczania i wychowania do potrzeb danej ziemi polskiej, toteż Zarząd prosi o przysłanie możliwie ścisłych danych, powołując się na konkretne wypadki, z uwzględnieniem miejscowości, dat i osób. Zebrane odpowiedzi na kwestjonariusz pozostają w związku z analogiczną pracą Federacji Regionalistów Francuskich, którzy powyższej treści okólnik rozესłali przed tegorocznym Kongresem grudniowym w Paryżu. Przesłane przeto odpowiedzi posłużą za materiał do nawiązania stosunków z organizacją francuską.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

Kwestjonariusz

w sprawie przystosowania programu i metod nauczania i wychowania do potrzeb danej ziemi polskiej.

1. Metoda ogólna nauczania i wychowania. Czy w wychowaniu i nauczaniu ogólnem przyrody żywej i martwej, matematyki, języka polskiego, nauki o Polsce współczesnej i t. d. stosuje się metody pedagogiczne, uwzględniające potrzeby danego terenu ziemi polskiej?

2. Jaki jest stan szkolnictwa rolniczego na terenie pracy Kolegi (żanki)? Czy uwzględniają pomienione szkoły i w jakim stopniu przywiązanie do ziemi własnej, wsi rodzinnej?

3. Czy uczy się historii własnej wsi, miasta, powiatu, danej ziemi, geografii fizycznej i gospodarczej pomienionych terenów? Czy wyznacza się historii, geografii fizycznej i gospodarczej tych okolic odpowiednie miejsce przy nauczaniu ogólnem tych przedmiotów?

4. Czy uczy się lub uwzględnia historję miejscowych zabytków sztuki? Czy urzęda się zwiedzanie zabytków i muzeów miejscowych? Czy w nauczaniu rysunków i robót ręcznych uwzględnia się miejscowe zabytki sztuki lub też kulturę materialną (narzędzia gospodarskie, odzież, budownictwo i t. d.) i duchową ludu? Czy w nauce śpiewu uwzględnia się pieśni miejscowe, w nauce muzyki melodie miejscowe?

5. Czy stosuje się przy nauczaniu latarnię projekcyjną względnie kinematograf szkolny i przy jego pomocy zapoznaje się działwę szkolną z daną

okolicą, jej właściwościami naturalnymi, produkcją przemysłową, pamiątkami i obyczajem?

6. Czy w danej okolicy są zorganizowane szkoły rzemieślnicze lub techniczne? Czy istnieją kursa zawodowe?

7. Czy w nauczaniu języka uwzględnia się dialekt miejscowy, w jakim stopniu i przy jakiej sposobności? Jak się traktuje gwarę miejscową? Czy uwzględnia się słownictwo ludowe, nazwy miejscowe pól, łąk i t. d.?

8. Może istnieją w danej okolicy jakieś uczelnie, instytucje społeczne, handlowe lub przemysłowe, które podtrzymują sztukę ludową miejscową, przemysł domowy i t. d.?

109.

L. 699/O.

Kraków, dnia 24 marca 1925 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólno-kształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie obowiązków niższych funkcjonariuszy państwowych w państwowych gimnazjach i seminarjach nauczycielskich.

Woźni jako obywatele Państwa na równi z innymi są powołani do pracy nad odrodzeniem i wzmożeniem sił państwowych, jakie stanowić będzie w przyszłości przede wszystkim nasza dzisiejsza młodzież szkolna.

W zakresie swej pracy, im przeznaczonej, troszczyć się winni o to wszystko, co te siły krzepić może a uchylać to, co je może zmarnować i zniszczyć.

Stąd wypływa wielki ich i ważny obowiązek: pracy dla dobra i zdrowia młodzieży szkolnej i Grona nauczycielskiego.

Stąd woźni podobnie jak Dyrekcje, Grona nauczycielskie i lekarze szkolni winni dbać w swym zakresie działania z największą dokładnością o schludny wygląd budynku szkolnego, o czystość w nim i higieniczne warunki.

Dbając o porządek i ład, o czystość i higieniczną stronę zakładu, tem samem bardzo wybitnie przyczyniają się do podniesienia zdrowotności wśród Grona nauczycielskiego i młodzieży, a tem samem do podniesienia powagi i znaczenia szkoły.

Brudne sale szkolne, niechlujne miejsca ustępowe, zaśmiecone podwórze, plugawy brud, wzierający ze wszystkich kątów i korytarzy szkolnych, bezpowrotnie musi zniknąć i naogół prawie wszędzie już zniknął dzięki należytemu zrozumieniu i wykonywaniu obowiązków służbowych ze strony woźnych.

Aby stan taki trwale istniał, woźni zatrudnieni w gimnazjach i seminarjach nauczycielskich są obowiązani:

Codziennie w ciągu roku szkolnego z wyjątkiem niedziel i świąt zamiatać, odkurzać:

1) wszystkie sale szkolne, w których młodzież się uczy i gromadzi, tak, aby młodzież wchodziła do klas czystych, pozbawionych pyłu i śmiecia;

2) kancelarję dyrekcji, salę konferencyjną i przedpokoje do nich wiodące;

3) gabinety i pracownie nauczycieli i uczniów, (np. gabinet fizykalny, przyrodniczy, chemiczny, pracownia fizyczna itp.), tudzież sale gimnastyczne;

4) bibliotekę nauczycielską i uczniów;

5) westybul, schody od parteru aż do najwyższego piętra i wszystkie korytarze zamiatać w sposób wskazany zasadami higieny (np. szczotką owiniętą wilgotną ścierką, trocinami wilgotnymi itp.);

6) miejsca ustępowe gruntownie odczyszczają szczotkami, dobrze wodą polewać, a niezależnie od tego po każdej pauzie po użyciu przez młodzież skontrolować i oczyścić.

Wogóle obowiązkiem woźnego jest przestrzegać porządku i czystości we wszystkich ubikacjach, należących do szkoły.

7) Codziennie odkurzać wszystkie sprzęty szkolne, jak np. ławki, katedry, stoły, stołki itp.;

8) wody nalewać do zbiorników, miednice wymyć w klasach i gabinetach, spluwaczki wypełnić wodą po wylaniu zawartości;

9) w miarę korzystnych warunków w zakładzie śmiecie spalać, papiery zebrane z koszuw gromadzić w pakach jako podpałkę na zimę;

10) podwórze, obejście szkolne (chodniki) dookoła szkoły codziennie dokładnie zamiatać, wodą skrapiać, a w zimie śnieg odgarnąć, posypać piaskiem zlodowaciałą powierzchnię chodników, w ogródkach szkolnych utrzymywać porządek.

11) **Raz na tydzień** (w sobotę) zmywać dokładnie wszystkie korytarze i klatkę schodową, trzepać dywany, chodniki itp.

12) **Trzy razy w roku** myć obowiązkowo okna, drzwi, podłogi i sprzęty szkolne (między innymi tablice odnowić lakierem) w całym budynku szkolnym a to: w okresie Bożego Narodzenia, w okresie Wielkiej Nocy — oraz w czasie wielkich wakacyj.

Pozatem w razie potrzeby, gdy zbyt są brudne okna skutkiem deszczów czy wiatrów, niosących kurz, oraz ewent. po przeprowadzonej dezynfekcji w zakładzie należy obmyć okna te, które tego będą wymagały, aby czystość i przejrzystość ich była zapewniona.

13) Trzy razy do roku w powyżej (p. 12) wymienionych terminach zapuścić posadzki w salach szkolnych pyłochronną zaprawą.

14) Drzewo zwiezione na czas zimowy porąbać i złożyć wraz z węglem w piwnicach zakładowych i roznosić potem do klas.

15) W miesiącach zimowych wcześniej rano palić w piecach, aby na godzinę ósmą, gdy młodzież schodzi się do szkoły, ciepłota mogła być odpowiednia w klasach.

Rozdział powyższych czynności pomiędzy poszczególnych woźnych zarządzi Dyrekcja Zakładu.

Wszelkie inne czynności woźnych, nieobjęte tem rozporządzeniem, a mające związek z prawidłowem funkcjonowaniem zakładu, wyznacza Dyrekcja.

Zarządzenie powyższe obowiązuje od dnia ukazania się w Dzienniku Urzędowym.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

L. 723/O.

110.

Kraków, dnia 31 marca 1925 r.

Do

Dyrekcji państw. szkół średnich ogólno-kształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie wynagrodzenia za dwa wychowawstwa.

Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 18 marca 1925 r. Nr. 3756/l, że nauczyciel państwowego gimnazjum lub seminarjum nauczycielskiego z reguły winien mieć sobie powierzone wychowawstwo tylko jednej klasy względnie jednego kursu.

W wypadkach jednak wyjątkowych, kiedy zachodzi potrzeba oddania jednemu nauczycielowi wychowawstwa w dwóch klasach lub na dwóch kursach, należy mu się wynagrodzenie za oba wychowawstwa.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

111.

L. 539/O.

Kraków, dnia 3 kwietnia 1925 r.

Do

Dyrekcji państw. szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, Kursów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie zarachowywania papierów procentowych na rachunkach funduszy specjalnych.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego podaje do wiadomości, że papiery procentowe winny być w przyszłości wnoszone do Kas Skarbowych na rachunek funduszu specjalnego, a nie jak dotychczas na rachunek sum depozytowych.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

112.

L. 736/O.

Kraków, dnia 6 kwietnia 1925.

Do

Dyrekcji państw. szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich i Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie uzupełnienia nowego schematu budżetowego wydatków osobowych i rzeczowo-administracyjnych.

W uzupełnieniu tutejszego rozporządzenia z dnia 2 lutego br. L. 267/O. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym K. O. S. K. Nr 2 ex 1925 poz. 38 str. 77 — podaje Kuratorjum do wiadomości nadesłany przez Ministerstwo W. R. i O. P. Nr 2599/O. R. z 11 marca br. schemat budżetowy rozchodów budżetowych na rok 1925 z uwzględnieniem pozycji.

Schemat ten nie wprowadza zasadniczych zmian w działach, rozdziałach i paragrafach, podanych przez Kuratorjum w zwyż cytowanym dzienniku K. O. S. K., wprowadza tylko podział ustalonych tam paragrafów na poszczególne pozycje, jak poniżej:

Dział IV. Szkolnictwo powszechne.

Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i
1			Nadzór Szkolny (Inspektoraty).
	1		Uposażenie:
		1	Urzednicy
		2	Funkcjonariusze niżsi
	2		Różne wydatki osobowe:
		1	Remuneracje i zapomogi
		2	Umundurowanie
		3	Opłaty do Kas chorych
	3		Podróże służbowe i przesiedlenia:
		1	Podróże służbowe
		2	Przesiedlenia
	4		Środki lokomocji.
	5		Pomieszczenie:
		1	Lokal
		2	Opał, światło i utrzymanie porządku
	6		Wydatki biurowe:
		1	Inwentarz
		2	Materiały pisarskie, druki, książki i pisma
		3	Telefony, telegramy i porto
	8		Inne wydatki:
		1	Różne
		2	Komisje dyscyplinarne
	9		Remont i konserwacja budowli.
2			Szkoły powszechne.
	1		Uposażenie:
		1	Urzednicy i nauczyciele
		3	Wynagrodzenie za godziny nauczycieli kontraktowych oraz za nadetatowe wykłady i zajęcia szkolne
		4	Równoważniki pieniężne za grunt
	2		Różne wydatki osobowe:
		1	Remuneracje i zapomogi
		3	Opłaty do Kas chorych
		4	Zastępstwo chorych i urlopowanych nauczycieli

Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i
	3		Podróże służbowe i przesiedlenia:
		1	Podróże służbowe
		2	Przesiedlenia
	6		Wydatki biurowe (druki).
	10		Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe.
	11		Zasiłki i stypendja:
		1	Zasiłki dla burs i instytucyj, opiekujących się młodzieżą
		2	Szkolnictwo prywatne
		3	Inne zasiłki
	12		Budowa szkół powszechnych:
		1	Zasiłki
		2	Pożyczki
		3	Prace przygotowawcze w zakresie akcji budowy publicznych szkół powszechnych
	13		Zaliczki na gminne budżety szkolne.
			Kształcenie nauczycieli czynnych.
3	1		Uposażenie:
		1	Urzednicy i nauczyciele
		2	Funkcjonariusze niżsi
		3	Wynagrodzenie za godziny nauczycieli kontraktowych oraz za nadetatowe wykłady i zajęcia szkolne
	2		Różne wydatki osobowe:
		1	Remunercje i zapomogi
		2	Umundurowanie
		3	Opłaty do Kas chorych
	3		Podróże służbowe i przesiedlenia:
		1	Podróże służbowe
		2	Przesiedlenia
	5		Pomieszczenie:
		1	Lokal
		2	Opał, światło i utrzymanie porządku
	6		Wydatki biurowe:
		1	Inwentarz
		2	Materiały pisarskie, druki, książki i pisma
		3	Telefony, telegramy i porto

Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i
	8		Inne wydatki:
		1	Różne
		2	Honorarja nauczycieli za opracowanie programów
		5	Wychowanie fizyczne słuchaczy
	9		Remont i konserwacja budowli.
	10		Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe:
		1	Urządzenie lokali szkolnych
		2	Pomoce naukowe
	11		Zasiłki i stypendja:
		1	Zasiłki dla burs i instytucyj, opiekujących się młodzieżą
		2	Inne zasiłki
4			Seminarja nauczycielskie.
	1		Uposażenie:
		1	Urzędnicy i nauczyciele
		2	Funkcjonariusze niżsi
		3	Wynagrodzenie za godziny nauczycieli kontraktowych oraz za nadetatowe wykłady i zajęcia szkolne
	2		Różne wydatki osobowe:
		1	Remuneracje i zapomogi
		2	Umundurowanie
		3	Opłaty do Kas chorych
	3		Podróże służbowe i przesiedlenia:
		1	Podróże służbowe
		2	Przesiedlenia
	4		Środki lokomocji.
	5		Pomieszczenie:
		1	Lokal
		2	Opał, światło i utrzymanie porządku
	6		Wydatki biurowe:
		1	Inwentarz
		2	Materiały pisarskie, druki, książki i pisma
		3	Telefony, telegramy i porto

Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i
	8		Inne wydatki:
		1	Różne
		2	Dokształcanie nauczycieli
		3	Prowadzenie ogrodów
	9		Remont i konserwacja budowli.
	10		Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe:
		1	Urządzanie lokali szkolnych
		2	Pomoce naukowe
	11		Zasiłki i stypendja:
		1	Stypendja dla nauczycieli i kandydatów na nauczycieli
		2	Stypendja dla uczniów
		3	Zasiłki dla burs i instytucyj, opiekujących się młodzieżą
	12		Zasiłki i pożyczki na budowę i przebudowę szkół.

D z i a ł V.

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i
5	—			Szkolnictwo średnie ogólno-kształcące.
		1		Uposażenie:
			1	Urzednicy i nauczyciele
			2	Funkcjonariusze niżsi
			3	Wynagrodzenie za godziny nauczycieli kon- traktowych oraz za nadetatowe wykłady i zajęcia szkolne
		2		Różne wydatki osobowe;
			1	Remuneracje i zapomogi
			2	Umundurowanie
			3	Opłaty do Kas chorych
		3		Podróże służbowe i przesiedlenia:
			1	Podróże służbowe
			2	Przesiedlenia

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i
		5		Pomieszczenie:
			1	Lokal
			2	Opał, światło i utrzymanie porządku
		6		Wydatki biurowe:
			1	Inwentarz
			2	Materiały pisarskie, druki, książki i pisma
			3	Telefony, telegramy i porto
		7		Wydawnictwa.
		8		Inne wydatki:
			1	Komisje egzaminacyjne i dyscyplinarne
			2	Honorarja za prace programowe i recenzje
			3	Metodyczne dokształcanie nauczycieli
			4	Różne wydatki
		9		Remont i konserwacja budowli.
		10		Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe:
			1	Urządzenie lokali szkolnych
			2	Pomoce naukowe
		11		Zasiłki i stypendja:
			1	Stypendja dla kandydatów na nauczycieli
			2	Muzeum szkolne we Lwowie
				Budżet nadzwyczajny.
		9		Budowle:
			1	Nowe budowle
			2	Remont kapitalny

W związku z powyższem zaprowadza się w tutejszej księgowości t. zw. księgi pomocnicze, które podzielone będą na konta dla każdej poszczególnej pozycji, a będą miały na celu kontrolę nad celowością gospodarki w poszczególnych paragrafach.

Ponieważ Izba i Kasy Skarbowe prowadzą swoją księgowość tylko według działów, rozdziałów i paragrafów oraz niektórych tylko pozycji, wobec tego asygnacje, wydawane przez Kuratorjum, opiewać będą również na działy, rozdziały i paragrafy, ewentualnie także i na niektóre pozycje, na które Ministerstwo otwarło już, względnie otworzy w Kasie Skarbowej Nr. II. w Krakowie oddzielne kredyty.

Ażeby jednak tak tutejszy Oddział rachunkowy, jakot eż Dyrekcje oraz Rady Szkolne Powiatowe mogły prowadzić ewidencję wydatków według poszczególnych pozycji, będzie Kuratorjum w swych rozporządzeniach, asygnu-

jących zaliczki na potrzeby rzeczowe oraz inne wydatki, podawało rozdział kwot według pozycji. Podobnie w listach płatniczych na pobory służbowe, sporządzonych przez tutejszy Oddział rachunkowy, będzie uwidoczny również kwotowy rozdział według pozycji.

Prowadzona przez Dyрекcyjne oraz Rady Szkolne Powiatowe ewidencja wydatków z zaliczek rzeczowych musi być założona według pozycji, a wyrachowanie z zaliczek musi być przeprowadzone również według pozycji. (Granice otwartych w pozycjach kredytów są bezwarunkowo nieprzekraczalne). Dotyczy to tych zaliczek, które od tej pory będą dopiero udzielane, natomiast dotychczas asygnowane zaliczki, aż do czasu wyczerpania ich, należy prowadzić i wyrachowywać tylko według paragrafów.

Co do składanych w Kasach Skarbowych zwrotów z poborów służbowych, a także ewentualnie zwrotów z wydatków rzeczowych, należy w dotyczących „deklaracjach na wznowienie kredytu“ bezwarunkowo podać prócz działu, rozdziału i paragrafu, również i pozycję, której dotyczy zwrot.

Nadto Kuratorjum zawiadamia, że w Dzienniku Urzędowym K. O. S. K. Nr. 2 z r. 1925, poz. 38, str. 81, czwarty wiersz od góry przy par. 14 „opłaty uczniów“ należy wprowadzić podział na pozycje a mianowicie:

- pozycja 1 taksy wstępne,
- pozycja 2 taksy egzaminacyjne,
- pozycja 3 taksy za duplikaty świadectw.

Taki sam podział należy wprowadzić w par. 14 w dzienniku urzędowym K. O. S. K., Nr. 3 z r. 1925, str. 126 i 127 w nagłówkach wykazów sumarycznych, wzory: Nr. 2a, 2b, 2d.

W związku z powyższem należy dotyczącą księgowość i sprawozdania miesięczne prowadzić według tego podziału.

Wkońcu Kuratorjum nadmienia, że projekt preliminarza budżetowego oraz wykaz zapotrzebowania, sporządzić się mający w myśl tut. rozp. na wstępie powołanego, winien być opracowany według działu, rozdziału, paragrafów i pozycji.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

113.

L. 764/O.

Kraków, dnia 8 kwietnia 1925 r.

Do

Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie bliższego wyjaśnienia niektórych postanowień rozp. z dnia 13 marca 1925 roku L. 517/0.

Odnosnie do tutejszego rozporządzenia L. 517/0 z dnia 13 marca 1925 roku zawartego w Dzienniku Urzędowym Nr. 3 ex 1925 r. str. 121 poz. 92. Kuratorjum dodatkowo wyjaśnia:

1) W Księdze zwrotów kosztów za zużycie materiałów wzór Nr. 1 względnie wzór Nr. 1 b zapisuje się uczniów danej klasy w dowolnym porządku tj. z uwzględnieniem lub też bez uwzględnienia porządku alfabetycznego (zależnie od potrzeby). Księga ta musi być jednak prowadzoną według porządku klas i półroczy szkolnych tak, jak to wykazują wzory Nr. 1 i 1 b uwidocznione we wspomnianym Dzienniku Urzędowym.

2) Wpłaty taks za duplikaty świadectw, składane przez byłych uczniów zakładu, należy wpisywać w księdze wzór Nr. 1 na osobnem koncie, które w tym celu zakłada się po założeniu kont dla wszystkich klas, istniejących

w danym roku rachunkowym. Również w wykazie sumarycznym sporządzonym za odnośny okres wpisuje się powyższe wpłaty na końcu wykazu, analogicznie jak w księdze. To samo odnosi się do uczniów płacących takse za egzamin wstępny, przy którym przepadli i skutkiem tego nie wchodzi w skład poszczególnych klas.

3) Uwidocznione w kolumnie 14-tej (Nr. Kwitarjusza) wzoru Nr. 1 względnie Nr. 1 b przesłoki między podanymi tamże numerami kwitów pozostają w związku z chronologicznym systemem prowadzenia księgi kasowej i kwitarjuszy. Brakujące numera zatem wskazują na to, że kwity te użyte były dla jakiejś innej klasy.

4) Uwidocznioną pod wzorem Nr. 1 na dole w punkcie A) d uwagę, która brzmi „za egzamin eksternistów z 6 klas gimnazjalnych“, należy skreślić a to na zasadzie rozporządzenia Min. W. R. i O. P. Nr. 9944/24 z 22/IX 1924 r. Dz. Urz. K. O. S. K. Nr. 6 str. 154 poz. 151 ustęp ostatni, według którego taksa ta przypada do podziału między egzaminatorów.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

114.

L. 797/O.

Kraków, dnia 10 kwietnia 1925.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie Kursu wychowania fizycznego.

Powołując się na rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27/II 1925 r. Nr. 2751/II (Dz. Urz. Min. Nr. 6 [148]) podaje Kuratorjum do wiadomości, że dokształcający pięcioletniowy kurs wychowania fizycznego dla niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich odbędzie się w Poznaniu od dnia 5 lipca do dnia 10 sierpnia br. pod kierownictwem prof. Dr Eugenjusza Piaseckiego. Kuratorjum zwraca uwagę na ten kurs i zachęca nauczycieli, mających prawo do zdawania uproszczonego egzaminu nauczycielskiego, do wzięcia udziału w wyżej wymienionym Kursie po uprzednim wniesieniu podania do Ministerstwa drogą służbową.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr Pollak wr. Naczelnik Wydziału.

115.

Ministerstwo Wyzn. Relig.
i Oświecenia Publicznego.
Nr 4416/S. 24.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1924 r.

Do

PP. Kuratorów Okręgów Szkolnych — w sprawie statystyki.

Rada Ministrów na posiedzeniu z dnia 5 grudnia 1924 r. powzięła następującą uchwałę:

Ze względu na nieprzestrzeganie przez niektóre urzędy państwowe postanowień art. 3 i 4 Statutu Głównego Urzędu Statystycznego, zawartego

w ustawie z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 436), a w szczególności przeprowadzenia badań statystycznych bez wysłuchania opinii Głównego Urzędu Statystycznego, oraz zwracania się bezpośredniego do organów samorządowych (gmin) o bezpośrednie przedkładanie dat statystycznych, których udzielanie urzędom państwowym należy do Głównego Urzędu Statystycznego, Ministrowie wydadzą bezzwłocznie zarządzenia, zlecające organom podwładnym zwracanie się o daty statystyczne do Głównego Urzędu Statystycznego przy ścisłym przestrzeganiu postanowień art. 3 i 4 Statutu Głównego Urzędu Statystycznego.

Rada Ministrów zaleca nadto ministrowi spraw wewnętrznych wydanie odpowiednich zarządzeń, aby Główny Urząd Statystyczny wszedł bezzwłocznie w porozumienie z władzami centralnymi w celu ujednostajnienia prac statystycznych, a w szczególności stwierdzenia, czy i jakie urzędy państwowe prowadzą samodzielnie badania statystyczne bez przestrzegania postanowień art. 3 i 4 Statutu Głównego Urzędu Statystycznego. O wyniku wydanych zarządzeń powiadomi minister spraw wewnętrznych Radę Ministrów, przedkładając odpowiednie wnioski.

Rada Ministrów zleca zarazem ministrom wydanie podwładnym urzędom zarządzeń, aby te urzędy nie zwracały się bezpośrednio do organów samorządowych (gmin) o dostarczanie dat statystycznych, lecz aby czyniły to wyłącznie za pośrednictwem Głównego Urzędu Statystycznego, któremu służyć będzie wyłączne prawo zapotrzebowania tych dat od organów samorządowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadomi we właściwej drodze zarządy gminne, że zbierać mają daty statystyczne tylko na zlecenie starostwa względnie województwa.

Kierownik Ministerstwa: *Dr Jan Zawadzki.*

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Krakowskiego.
L. 105/O.

W Krakowie dnia 16 kwietnia 1925 r.

Wydziałom, Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie statystyki.

Do wiadomości i ścisłego przestrzegania zasad, zawartych w powyższej uchwale Rady Ministrów.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński wr.*

116.

L. 577/O.

W Krakowie, dnia 16 kwietnia 1925 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie Polskiego Czerwonego Krzyża Młodzieży.

Stosunki wojenne i powojenne lata odsłoniły całą nędzę zarówno moralną jak i materialną społeczeństw, upadek szczytnych haseł, zanik wielkich uczuć braterstwa i najszlachetniejszej miłości bliźniego, najpo-

tężniejszego motoru działania i współzycia ludzi, narodów i całej społeczności ludzkiej.

Samolubstwo, ogólne zmaterjalizowanie, brak uczuć humanitarnych, brak odczucia cudzej niedoli rozpowszechniły się wśród ludzi.

W tak ciężką atmosferę padły jednak na szczęście wkrótce hasła ozdrowieńcze, hasła nawrotu ludzkości ku wielkim ideałom braterskiego współzycia, wzajemnej przysługi i pomocy, wzajemnej troski o zdrowie moralne i fizyczne, hasła samarytańskiej miłości bliźniego.

Wyszły one z dalekiego zachodu i kojąco poczęły działać na rozdrażnione, znękanе, zatwardziałe w materializmie serca.

Poczęły się wśród wszystkich narodów tworzyć Koła Czerwonego Krzyża, które krzewią wielkie idee czynnej miłości bliźniego.

I Rzeczpospolita Polska nie pozostała w tyle poza innymi Państwami.

Bujnie rozkwitły Koła Pol. Czerw. Krzyża w Polsce, rozkrzewiły się też odrębne Koła Młodzieży Pol. Czerwonego Krzyża. Wychodzi podobnie jak w innych europejskich językach również w polskim języku redagowany miesięcznik p. t. „Młodzież Polskiego Czerwonego Krzyża“ (Redakcja i administracja w Warszawie przy ul. Smolnej Nr 6, pawilon 7-my). W Okręgu Krakowskim też jest zorganizowany Czerwony Krzyż z Sekcją Kół Młodzieży Pol. Czerw. Krzyża (ul. Grodzka Nr 6, tel. 119).

Bo też nie może być pominięta młodzież szkolna, która chętna jest do wszelkiej szczytnej i ideowej akcji, która odczuwa żywo niedolę i nędzę ludzką.

W tym celu właśnie powstają Koła Młodzieży Pol. Czerwonego Krzyża.

Zadaniem tych Kół jest szczepić w młodych duszach ideę samarytańskiej miłości bliźniego, troszczyć się o zdrowie moralne i fizyczne własne i bliźnich, nieść ofiarną, czynną pomoc potrzebującym tej pomocy, czy to współtowarzyszom (kolegom, koleżankom), czy też instytucjom humanitarnym, opiekującym się biednymi i nieszczęśliwymi, budzić uczucia przyjaźni między najbliższymi i dalszymi bliźnimi, dążyć do ich szczęścia i do szczęścia ludzkości, utrzymywać kontakt z młodzieżą zakładów innych w Polsce, czy nawet innych poza Polską.

Taki jest w ogólnych zarysach program działalności Kół Młodzieży.

Otwiera on szerokie pole dla wyładowania się energii młodzieńczej w różnych zakresach, wychodząc od najciaśniejszego Koła szkolnych kolegów (koleżanek) w danej klasie poprzez młodzież polską wogóle aż do najszerszego Koła młodzieży w całym świecie.

Młodzież zorganizowana w Kołach Czerwonego Krzyża może:

1) nieść pomoc w zakresie swych sił i środków: materjalną i moralną np. zbierać odzież, bieliznę, zakupywać dla ubogiej dziatwy książki, przybory szkolne, śniadania, podwieczorki, utrzymywać własnymi środkami dzieci w internatach, bursach, dopomagać chorym dzieciom do wyjazdu na wieś i t.p., opiekować się ochronkami, dbać o groby poległych za ojczyznę i t.p.;

2) dbać o higieniczne warunki w szkole, w domu własnym i innych domach pomna, że zdrowie fizyczne i zdrowe warunki życia, uczenia się są najważniejszym momentem w rozwoju i warunkiem przyszłego zdrowia narodu i sił państwowych;

3) w ten sposób nieść radość życia i wesele w dom swych bliskich i dalszych krewnych, znajomych, bliźnich wogóle;

4) dzielić się w miesięczniku „Młodzież Polskiego Czerwonego Krzyża“ z innymi swymi wrażeniami, swą pracą, swymi spostrzeżeniami, cieszyć się owocami naocznymi swych wysiłków.

Z organizacyj Kół Młodzieży Czerwonego Krzyża winna bić żywa i ożywcza miłość bliźniego, wiara w szczęście wszystkich, oraz wielka radość życia wraz z mocną energią czynu.

Koła Młodzieży Czerwonego Krzyża winny stać się dźwignią odrodzenia naszego narodu, naszego Państwa a w najdalszym kresie — ludzkości.

Szczytne, szlachetne i niezmierzone pole do pracy w tym kierunku mają przed sobą wszyscy nauczyciele-wychowawcy, nauczycielki-wychowawczynie, którzy tylko rozumieją dobrze zadania szkoły, nieoderwanej od życia, ale z niem sprzągniętej, z niego czerpiącej ideje i soki żywotne i naodwrot na to życie oddziaływującej.

Ocknąć się trzeba i z zaparciem pracować, na nic się nie oglądając; wszak młodzież wychowujemy, młodzież urabiamy w tej wielkiej nadziei, że ona będzie stokroć lepszą od nas samych, że jaśniejszą i jeszcze lepszą niżli my budować będzie przyszłość Państwa naszego.

Dyrekcje gimnazjów i seminarjów nauczycielskich uczynią sprawę zakładania Kół Młodzieży Czerwonego Krzyża przedmiotem obrad najbliższego posiedzenia Rady Pedagogicznej, a Panowie Inspektorzy powiadomią o niej Nauczycielstwo swego powiatu na konferencjach rejonowych.

Zarówno Dyrekcje jak i Panowie Inspektorzy zachęcą Nauczycielstwo do organizowania Kół klasowych Czerwonego Krzyża w każdej klasie względnie szkolnych na całą szkołę, powierzając opiekę nad całą akcją jednemu lub więcej nauczycielom.

W państwowych gimnazjach i seminarjach naucz. Kierownictwo tej akcji będzie uważane na wniosek Dyrekcji za czynność wychowawczą i zaliczoną do godzin remunerowanych wychowawstwa.

W zakresie szkół powszechnych Kuratorjum na końcu każdego półrocza w roku szkolnym będzie mogło na wniosek R. S. P. wyznaczać pewne remuneracje nauczycielstwu za wybitną i szczególnie owocną działalność w zakresie Czerwonego Krzyża.

W sprawie wskazówek, dotyczących zakładania Kół, ich organizacji regulaminów, miesięcznika i t. p., zwracać się należy wprost albo do Warszawy (Smolna Nr 6, pawilon 7-my) albo w Krakowie do Polskiego Czerwonego Krzyża (Grodzka Nr 6).

O rezultatach rozpoczętej akcji, o zawiązaniu się Kół, o działalności Kół zechcą Dyrekcje oraz R. S. P. przedkładać Kuratorjum sprawozdania półroczne za I półr. do 15 lutego, za II półr. do 31 lipca każdego roku.

Po zwołaniu pierwszego posiedzenia Rady Pedagog. w tej sprawie, względnie po odbytej konferencji rejonowej Dyrekcje oraz Rady Szkolne Powiatowe prześlą Kuratorjum krótkie, treściwe sprawozdania z dyskusji z uwzględnieniem wniosków uchwalonych w tej sprawie.

Do okólnika niniejszego dołącza Kuratorjum ulotki wydane przez Czerwony Krzyż, oraz odezwy celem rozdzielenia między Nauczycielstwo i szkoły.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie hodowli ziół leczniczych.

Polskie Towarzystwo hodowli roślin leczniczych „Salvia“ sp. z o. o. we Lwowie, ul. Mickiewicza Nr. 3 zwróciło się do Województwa Krakowskiego z następującą odezwą:

Jedną z najbardziej ważnych gałęzi przemysłu poszczególnych państw zachodniej Europy jest przemysł lekarski wraz z jego dodatkowymi gałęziami i przemysł wytwórczy olejów eterycznych i esencji.

Ten ważny pod względem dochodowym przemysł u nas niestety mimo znacznego bogactwa w tym kierunku — leży odłogiem, a o ile małe zaczątki rozwinęły w tym kierunku działalność — znajduje się ta przeważnie pod wpływem obcym i w obcych rękach.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że jest naszym świętym obowiązkiem te uśpione bogactwa pierwotnej rodzimej flory na terenach Rzeczypospolitej Polskiej ująć w pewien celowy system zużytkowania państwowo narodowego i idąc śladem państw zachodnich starać się stworzyć to, co nowoczesny postęp techniki i kultury, nie tylko stworzyć ułatwia, ale wprost nakazuje.

Całe falangi obcych agentów rozestały sieci tychże po całym kraju i skupują u mało uświadomionych przeważnie u ludności wiejskiej, na folwarkach, w małych miasteczkach i t. p. najcenniejsze zioła lecznicze, pokrewne rośliny, nasiona, grzyby, pasożyty i t. p., mające duże zastosowanie w przemyśle leczniczym, na to, by ujawszy produkta te w formę handlową wywieźć poza granice Państwa, które potem wracają już w pełnej formie lekarskiej i są nabywane przez społeczeństwo za drogie pieniądze.

Celem umożliwienia akcji zbioru tychże roślin i t. p. koniecznym jest wydatna i celowa pomoc całego społeczeństwa, a przede wszystkim tych czynników i osób, które bezpośrednio są w kontakcie z ludnością wiejską, względnie z dotyczącą florą.

Uważamy, że spopularyzowanie i zorganizowanie zbioru przy świetłej i celowej współpracy Nauczycielstwa naszego może oddać w tym kierunku Państwu i Społeczeństwu niezrównane usługi.

Dlatego też zwracamy się z pełnym zaufaniem do P. T. Województwa, by w drodze odpowiednich okólników raczyło pouczyć za pośrednictwem swoich organów wykonawczych szerokie warstwy społeczeństwa i ludności wiejskiej o znaczeniu zbioru, suszeniu roślin leczniczych i tym sposobem pobudziło uśpione siły żywotne do akcji dla wspólnego dobra.

Uznając pożyteczność usiłowań wyżej wymienionego Towarzystwa, które dla gospodarstwa krajowego mogą mieć poważne znaczenie, poleciło Województwo Starostwom i Magistratowi m. Krakowa udzielić wspomnianemu Towarzystwu swej pomocy przez pouczenie właściwych sfer ludności o ważności zbioru dziko rosnących roślin leczniczych lub ich uprawy.

Ponieważ także praca Nauczycielstwa może w tym kierunku oddać ważne i cenne usługi — zaleca Kuratorjum Dyrekcjom i Radom Szkolnym Powiatowym wezwać podwładne sobie Nauczycielstwo i młodzież, aby ta podjęła się pod jego kierownictwem zbierania ziół i roślin leczniczych.

Nauczycielstwo szkół powszechnych winno przy sposobności odczytów, zebrań pouczać ludność wiejską o znaczeniu zbioru i suszeniu ziół i roślin leczniczych.

Blizszych wyjaśnień co do rodzaju i zapotrzebowania tychże w lecznictwie mogą udzielić miejscowi lekarze powiatowi.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński w. r.*

118.

L. 5521/I.

Kraków, dnia 17 marca 1925 r.

Do

Nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie skrzypiec.

Pragnąc Nauczycielstwu szkół powszechnych ułatwić zakupno skrzypiec tak niezbędnych przy nauczaniu śpiewu według wymogów programów ministerjalnych, Kuratorjum porozumiało się z firmami:

1) Władysław Baczyński, Lwów, Chorążczyzna L. 7,

2) Franciszek Niewczyk, Lwów, Gródecka 2 B,

które następujące przedstawiły warunki kupna i spłaty:

1) **Baczyński:** skrzypce w cenach zł 30.—, 35.—, 50.—, 70.— i t. d., aż do mistrzowskich koncertowych przez niego budowanych w cenie 300 zł.

Warunki kupna: 1) połowę ceny kupna gotówką, 2) raty miesięczne zależne od wysokości ceny kupna:

Np.: Cena kupna 35.— zł; 1) gotówką 15.— zł; 2) 4 raty miesięczne à 5 zł, lub cena kupna 70.— zł; 1) gotówką 35.— zł; 2) 7 rat mies. à 5zł.

2) **Niewczyk:**

Skrzypce ze smyczkiem	Nr. 1.	sztuka	zł 14·50
"	"	"	" 17·—
"	"	"	" 20·—
"	"	"	" 25·—
"	"	"	" 32·—

droższe od 35.— do 50.— zł.

Futerały i inne przybory po cenach przystępnych.

Warunki zapłaty następujące: jedna czwarta przy zamówieniu, druga czwarta przy odbiorze skrzypiec, reszta płatna w dwóch ratach miesięcznych po sobie następujących.

Nauczyciel, godzący się na warunki powyższe, zgłosi się u P. Inspektora Szkolnego powiatowego, który zajmie się zorganizowaniem dalszej akcji.

Kuratorjum żywi nadzieję, że Nauczycielstwo zrozumie intencje władzy, postara się o instrument tak jak dotąd stara się o różne podręczniki, co z uznaniem Kuratorjum podnosi, postawi naukę śpiewu na odpowiedniej wyżynie, a przez to przyczyni się bardzo do podniesienia ogólnej kultury narodowej.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński wr.*

119.

L. 6082/I.

Kraków, dnia 21 marca 1925 r.

Do

wszystkich Zarządów szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie uczniów, przemieszczających się do innej miejscowości.

Zdarzają się wypadki i to dość częste, że rodzice, przenosząc się do innej miejscowości, zgłaszają się do Zarządu szkoły, do której uczęszczają ich dzieci, z prośbą o wydanie zawiadomienia szkolnego względnie z zawiadomieniem o opuszczeniu szkoły przez dzieci, albo co najczęściej się zdarza — zupełnie nic nie donoszą.

Dzieci te giną z ewidencji Zarządów szkół oraz Rad S. M., gdyż bardzo duży procent już nie zapisuje się powtórnie do szkoły w nowej miejscowości.

Aby temu kres położyć, a przez to zmusić wszystkie dzieci, by w przepisanych latach uczęszczały do szkoły i nie powiększały zastępu analfabetów, polecam Zarządom szkół, aby nie wydawały rodzicom, zmieniającym miejsce pobytu, świadectw szkolnych ich dzieci — tylko, poinformowawszy się o nowym ich miejscu pobytu, przesyłały te świadectwa Zarządom nowych szkół, względnie odnośnej Radzie Szkolnej Powiatowej.

Gdyby Zarządy szkół dowiedziały się, że na terenie gminy znajdują się dzieci w wieku szkolnym, nie uczęszczające na naukę codzienną, polecam donieść o tem natychmiast Radzie Szkolnej Powiatowej, a ta postąpi po myśli art. 34 ust. z 23 maja 1895 r. Dz. u. k. Nr. 57, ustęp 2 i po myśli orzeczenia Tryb. Admin. z dnia 9 marca 1886 r. L. 144 B. VII. 300.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

120.

L. 5975/I.

Kraków, dnia 24 marca 1925 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych oraz Nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie tabel osobowych.

Nawiązując do tutejszego okólnika z 3 marca 1922 L. 3041/I Dz. U. Nr. 1 w sprawie opuszczania miejsca służbowego na niedziele i święta, w którym to okólniku podniesiono ważność pracy oświatowej pozaszkolnej, jakoteż do okólnika do Panów Inspektorów z 5 marca 1925 L. 4788/I w sprawie aplikowania podań i kwalifikowania nauczycielstwa polecam, aby do podań i prośb o nadanie posady lub przeniesienie na inne miejsce służbowe Nauczycielstwa dołączyli Panowie Inspektorzy zawsze tabelę osobową (personalną) interesowanych osób wraz z dokładną aplikacją za wszystkie ubiegłe lata po myśli wyżej podanych okólników tak, bym miał dokładny i wierny obraz pracy, działalności, pilności i zachowania się z całego okresu służby nauczycielskiej danej osoby. Pp. Inspektorowie zechcą przy wyrażaniu swej opinii zawsze uwzględniać pozaszkolną pracę oświatową danej osoby i wyraźnie to w tabelach zaznaczać.

To może dopiero dać wierny obraz wartości danego nauczyciela (ki).

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* wr.

121.

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.
Nr. 3973/I.

Warszawa, dnia 19 marca 1925 r.

Do

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w Łodzi — w sprawie odwołania przeciw zawieszeniu w służbie.

Załatwiając sprawozdanie z dnia 5 grudnia 1924 r. Nr. I — 18705/24 Ministerstwo oznajmia, co następuje:

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o środkach przeciw orzeczeniom i zarządzeniom państwowych władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 748) w miejsce przepisu art. 44 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej stałych nauczycieli publicznych szkół powszechnych i o postępowaniu dyscyplinarnem (Dz. Pr. Nr. 14 poz. 187) wszedł przepis art. 1 wspomnianej ustawy, wskutek czego od decyzji Inspektora Szkolnego jako państwowej władzy szkolnej I instancji, wydanej w postępowaniu administracyjnym, a więc także w wypadku, dotyczącym zawieszenia nauczyciela w obowiązkach, służy osobie interesowanej prawo odwołania się do Kuratora Okręgu Szkolnego, jako państwowej władzy szkolnej drugiej instancji.

Zawieszenie w służbie nie jest, jak przypuszcza Kuratorjum, orzeczeniem karno-administracyjnym.

Okoliczność, że interesowane zażalenie lub odwołanie zwracano niewłaściwej władzy, jak w tym przypadku do Ministerstwa W. R. i O. P., jest dla sprawy obojętna.

Za Kier. Ministerstwa: (—) *Wł. Żłobicki*, Dyrektor Depart.

Udziela się Kuratorjom Okręgów Szkolnych

do wiadomości i zastosowania.

Za Kierownika Ministerstwa: *W. Żłobicki* wr., Dyrektor Depart.

L. 6487/I. T.

Kraków, dnia 8 kwietnia 1925 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie odwołania przeciw zawieszeniu w służbie.

Do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Leon Pilecki*, Nacz. Wydz.

122.

L. 7086/I.

Kraków, dnia 8 kwietnia 1925 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych i Zarządów publicznych szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie ryczałtowania opłaty pocztowej.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 27 marca b. r. Nr. 4518/I., że przesyłek wysyłanych przez Zarządy publicznych szkół powszechnych nie można zaliczać do tej kategorii przesyłek, od których opłata pocztowa może być ryczałtowana po myśli art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 584) i § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 749). Opłata pocztowa w myśl powołanych przepisów może być uisz-

czona ryczałtem tylko od przesyłek władz państwowych, a od władz i organów samorządowych tylko w poręczonym zakresie działania, oraz, że wydatki na opłaty pocztowe od tych przesyłek powinna ponosić gmina po myśli art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 143).

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego poleca przeto Zarządowi publicznych szkół powszechnych zaniechać nadawania przesyłek pocztowych z opłatą ryczałtową. Wydatki na opłaty pocztowe winny być przewidziane w budżetach wydatków, opracowywanych przez Rady Szkolne Miejsce.

Za Kuratora Okr. Szkol.: *Dr. Pollak* wr., Nacz. Wydz.

123.

L. 5957/I.OR.

Kraków, dnia 4 kwietnia 1925 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących seminarjów nauczycielskich i Kursów nauczycielskich, Rad szkolnych powiatowych, Zarządu Centralnej Pracowni przyrodniczej oraz Biblioteki K. O. S. K. w Okręgu — w sprawie zmiany sposobu uzgadniania rachunków bieżących.

Zmieniając częściowo tutejsze rozporządzenie z dnia 3/X. 1924 r. L. 1660 prez. ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego z r. 1924 Nr. 5. poz. 142. str. 141. i następnie Kuratorjum zawiadamia, że w myśl ust. 8 rozp. Ministerstwa Skarbu z dnia 11 stycznia 1925 r. L. D. K. 6219/24 W. A. K. należy drugie egzemplarze spisów po potwierdzeniu na nich zgodności z wykazami szczegółowymi przychodowymi przelać natychmiast Izbie Skarbowej w Krakowie, jednak najpóźniej do dnia 15 bezpośrednio następującego miesiąca.

W myśl ust. 18 wyżej zacytowanego rozporządzenia Izba Skarbowa po dokonaniu cenzury u siebie pozostawia do dyspozycji Okr. Izby Kontroli Państwa, wszystkie wykazy szczegółowe, dotyczące rozchodów wraz z dowodami kasowymi.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* w. r.

124.

L. 2324/II. 25

Kraków, 20 marca 1925 r.

Do

Dyrekcji wszystkich szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu — w sprawie wypracowań piśmiennych w gimnazjach.

Kuratorjum O. S. Krakowskiego podaje Dyrekcjom do wiadomości schemat, którego należy przestrzegać odnośnie do ilości wypracowań pisemnych zarówno szkolnych jak i domowych w poszczególnych przedmiotach nauczania we wszystkich klasach gimnazjum staroklasycznego, neoklasycznego, humanistycznego i matematyczno-przyrodniczego. Schemat ten zgodny jest z programami Ministerstwa W. R. i O. P. po przeprowadzeniu częściowej zmiany rozporządzenia b. Rady Szkolnej Krajowej z dnia 7 listopada 1920 r. L. 1010/pr. (Dz. Urz. b. R. S. K. 1920 str. 459), wydanego zresztą na czas przejściowy.

Przedmiot i typ szkoły		I kl.	II kl.	III kl.	IV kl.	V kl.	VI kl.	VII kl.	VIII kl.	UWAGA
j. polski	Typ matem.-przyr. humanistyczny neoklasyczny	15 s	8 s	8 s	3 s 2 d	3 s 2 d	3 s 2 d	3 s 2 d	3 (2) s 2 (1) d	
	Typ staroklas.	12 (8) s	j. w.	j. w.	j. w.	j. w.	j. w.	2 s 2 d	1 (0) s 1 (0) d	
j. nowożytny obcy (tylko szkolne)	Wszystkie typy	—	2 (6)	6	6	5	5	3	3 (2)	
j. łaciński (tylko szkolne)	Typ humanistyczny	—	—	—	15 p. ł.	8 p. ł.	6 ł. p.	6 ł. p.	5 (3) ł. p.	W kl. IV w I półr. zadania szkolne 20-minutowe poprawiane w klasie, nieklasyfikowane, w II półroczu poprawiane w domu, klasyfikowane
	Typ neoklasyczny	—	—	—	15 (8) p. ł.	6 p. ł.	6 ł. p.	5 ł. p.	4 (2) ł. p.	
	Typ staroklasyczny	5 (8)	8	6	6	4 p. ł. ł. p.	4 p. ł. ł. p.	4 p. ł. ł. p.	4 (3) p. ł. ł. p.	W kl. I zadania 20—30 minutowe, w kl. II zadania 30-minut.
j. grecki (tylko szkolne)	Typ neoklasyczny	—	—	—	—	15 (8) p. g.	6 g. p.	5 g. p.	4 (2) g. p.	W kl. V w I półr. zad. szk. 15-minut, popraw. w klasie, nieklasyf., w II półr. 20-minutowe popraw. w domu, klasyfikow.
	Typ staroklasyczny	—	—	—	5 (8) p. g.	8 (5) p. g. g. p.	5 p. g. g. p.	5 g. p.	5 (3) g. p.	W kl. IV zadania szkolne 20—30 minut.
matematyka (tylko szkolne)	Wszystkie typy	3	3	3	3	3	3	3	3	

OBJAŚNIENIE. Podane powyżej liczby, przy uwzględnieniu świąt i dni wolnych od nauki szkolnej, odnoszą się do jednego półroczu, a liczby, ujęte w nawias, oznaczają ilość zadań w drugim półroczu. Skróty: p. ł. — g. p. oznaczają zadania polsko-łacińskie względnie grecko-polskie, litera „s” oznacza zadania szkolne, a litera „d” zadania domowe.

Rodzaj zadań odnośnie do treści, zwłaszcza pod względem jej urozmaice-
nia, winien być ściśle dostosowany do programu ministerjalnego. Również
co do rozmiarów wypracowań należy przestrzegać przepisów programu
ministerjalnego, n. p. zadania polskie w kl. I i II powinny być krótkie.
Terminy zadań należy w ciągu półroczu równomiernie rozłożyć na poszcze-
gólne okresy a noty z wypracowań, przypadających na dany okres, należy
przed każdą klasyfikacją wpisać cyfrą do katalogu klasowego. Przy ogólnej
ocenie postępu należy je także brać pod uwagę obok odpowiedzi stwierdza-
nych w ustnem nauczaniu.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* w. r.

125.

L. 2302/II. 25

Kraków, 4 kwietnia 1925 r.

Do

**Rad Szkolnych powiatowych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształ-
cących i seminarjów nauczycielskich — w sprawie „Skrótu lekcyj
nauki historii“.**

Pojawił się w druku „Skrót lekcyj nauki historii“ opracowany przez
Antoniego Strzelbickiego, nakładem drukarni Wiesenberga w Samborze.
Skrót ten zawiera tyle błędów stylistycznych i ortograficznych, że Kuratorjum
uważa za swój obowiązek ostrzec nauczycieli, aby tego skrótu nie zalecali
młodzieży do użytku, lecz go konfiskowali, gdyby młodzież go używała.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Owiński* w. r.

126.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozpo-
rządzeniem z dnia 27/II. 1925 r. Nr. 619/I. nadało prywatnemu seminarjum
nauczycielskiemu żeńskiemu im. Klementyny z Tańskich Hoffmanowej
w Bochni, a rozporządzeniem z dnia 1 kwietnia b. r. Nr. 4253/I przy-
seminarjum naucz. żeńsk. im. bł. Kingi w Tarnowie — prawo publiczności
na rok szk. 1924/25, z ograniczeniem tego prawa do uczenia własnego zakładu.

127.

Podręczniki i pomoce naukowe dla szkół powszechnych
zatwierdzone rozporządzeniem p. Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego z dnia 2 lutego 1925 r. L. 907/K:

Religia rzymsko-katolicka.

1. *Ks. Gadowski Walenty*. „Mała biblijka“. Wydanie 4. Nakład Książnicy
Polskiej T. N. S. W. 1922. Dozwolone.
2. *Ks. Kruszyński Józef*. „Krótka historia święta Starego i Nowego Testa-
mentu. Wydanie 3-cie. Rok 1923. Dozwolone.

Język polski.

1. *Dargielowa Al. i Oderfeldówna A.* „Chcę czytać“. Nakład A. Zarzeckiego.
1923. Polecone.

2. *Falski M.* „Elementarz powiastkowy dla dzieci“. Wydanie VII z r. 1923 i VIII z r. 1924. Książnica—Atlas. Polecone, przystosowane do programu Ministerstwa W. R. i O. P.
3. *Falski M.* „Pierwsza czytanka dla dzieci“. Wydanie 4. Książnica Polska 1924. Polecone, przystosowane do programu Ministerstwa W. R. i O. P.
4. *Galle H. i Radwanowa H.* „Nasza Książka“. Wypisy i ćwiczenia dla klasy drugiej szkół powszechnych. Wyd. 3. — M. Arct. 1924. Polecone, przystosowane do programu Ministerstwa W. R. i O. P.
5. *Górnośląscy nauczyciele.* „Elementarz do użytku szkolnego i domowego. Wyd. 2. Nakł. K. Miarki. Mikołów. Dozwolone, przystosowane do programu Ministerstwa W. R. i O. P.
6. *Pfauówna Z. i Rossowski S.* „Pierwsze czytania dla szkół powszechnych“. Część I. Wydanie 5. — K. S. Jakubowski. 1924. Polecone, przystosowane do programu Ministerstwa W. R. i O. P.
7. *Piotrowski L.* „Elementarz dla szkół powszechnych w Wielkopolsce“. Wyd. 2. Księgarnia św. Wojciecha. Dozwolone, przystosowane do programu Ministerstwa W. R. i O. P.

Język francuski.

1. *Szarota J.* „Premier livre de français“. Wyd. 4. Książnica—Atlas. 1924. Polecone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.
2. *Szarota J.* „Troisième livre de français“. Wyd. 2. Książnica—Atlas. 1924. Polecone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.

Matematyka.

Podręczniki :

Zathey Stanisław. „Podręcznik do nauki rachunków na oddziale drugim szkół powszechnych“. Instytut wydawniczy „Biblioteka Polska“. 1923. Dozwolone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.

Pomoce naukowe :

Pęczalski Marjan. „Poglądowy model szkolny do zobrazowania sposobu obliczania objętości prostopadłościanu“. Polecone.

Przyrodznawstwo.

Kudelka Władysław. „Wiadomości z botaniki“. Wyd. 2. — K. S. Jakubowski. Lwów. R. 1922. Polecone.

Historja.

Podręczniki :

1. *Gebert B. i Gebertowa G.* „Opowiadanie z dziejów powszechnych ze szczególnem uwzględnieniem dziejów Polski“. Część I. (Do elekcji Stanisława Augusta). Książnica Polska. 1920—1923. Polecone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.
2. — Dtto. Część II. (Do ostatnich czasów). Wyd. 1—2. Książnica Polska. 1921—1922. Polecone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.
3. *Jarosz Wł.* „Opowiadania z dziejów powszechnych i polskich dla klasy V szkół powszechnych“. Część I. (Do czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego). Wydanie 2. Biblioteka Polska. R. 1923. Polecone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.

4. — Dtto. Dla klasy VI szkół powszechnych. Część II. (Od Poniatowskiego do ostatnich czasów). Biblioteka Polska. Polecone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.
5. *Kisielewska J.* „W służbie ojczyzny“. Pogadanki historyczne dla IV oddziału. Część I i II. Gebethner i Wolff. Polecone.
6. *Smoleński W.* „Historja Polski“. Wyd. 1—2. Gebethner i Wolff. Polecone.

Pomoce naukowe:

Tablica I Zabytków przedhistorycznych Wielkopolski. Nakł. Polskiego Tow. Prehistorycznego w Poznaniu. Polecone.

Śpiew i muzyka.

1. *Karpowiczowa M. i Kruszewska Z.* „Pieśń w szkole“. Wybór piosenek dla dzieci i młodzieży. Czwarty rok nauczania. M. Arct. R. 1924. Dozwolone, przystosowane do programu Min. W. R. i O. P.
2. — Dtto. Piąty rok nauczania. M. Arct. R. 1924. Dozwolone.
3. *Konopnicka—Noskowski.* „Śpiewnik dla dzieci“. Zeszyt I. — M. Arct. R. 1924. Polecone.
4. *Petczyński S.* „Śpiewnik szkolny na 1, 2 i 3 głosy“. Część I. Nakł. autora. R. 1922. Dozwolone.
5. *Piasek F.* „Nauka śpiewu oparta na trójdźwięku do-mi-sol“. Nakł. autora. R. 1923. Dozwolone.
6. *Świerczek K.* „Śpiewnik szkolny“. Stopień niższy, średni i wyższy. K. Miarka. Mikołów. 1922. Dozwolone.

Podręczniki dla szkół żydowskich

zatwierdzone przez P. Ministra W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 8 kwietnia b. r. 2251/25. O. Prez.

Religia.

Dozwolone:

1. *Grazowski I.* „Sypurej hatora whanwyim“. Pogadanki (opowieści) z pięcioksięgu i proroków. Opracowane dla młodzieży w języku biblijnym przez... II. Opowieści z protokółów. Księga pierwsza (Jozue, Sędziowie, Ruth, Samuel a i b). Nkł. Tow. „Tuszyjah“. Warszawa. Str. 128.
2. — „Sypurej hatora whanwyim“. Opowieści z pięcioksięgu i proroków. Opracowane dla młodzieży w języku biblijnym przez... I. Opowieści z pięcioksięgu. Nkł. Tow. „Tuszyjah“. Warszawa. Str. 61.

Niedozwolone.

3. *Romer Natan.* „Krótki zarys historii biblijnej“. I okres: od stworzenia świata do śmierci Mojżesza. Wyd. V. Warszawa 1923.
4. — „Krótki zarys historii biblijnej“. II okres: od Jozuego do Rozdziału Państwa. Wyd. IV. Nkł. „Szkola“. Wyd. „Central“. Warszawa 1923.
5. *Sanina M.* „Opowiadania z Pisma świętego“. Część II. Nkł. Hessen i Manitius. 1917.
6. — „Opowiadania z Pisma św.“. Cz. II. Nkł. Hessen i Manitius. 1917.

Język hebrajski.

Dozwolone.

7. *Kapłan Ch. A.* „Dykduk haloszon wszymuszo“. Gramatyka praktyczna języka hebrajskiego. Cz. I. Nkł. „Jehudyja“. Wilno 1914. Str. 160.

8. *Fichman J.* „Perokim Rizonim“. Rozdziały pierwsze. Wypisy dla II-go i III-go roku nauki. Księga I. Wyd. 10-te. Warszawa 1921. Str. 144.
9. *Class I. I.* „Syntaksis iwri“. Składnica języka hebrajskiego. Nkł. „Jehudyja“. Warszawa-Wilno 1912. Str. 160.
10. *Kacnelson I. i Berkman I.* „Hadykduk“. Gramatyka. Cz. II. Nkł. „Haor“. Warszawa 1922. Str. 174.
11. — „Hadykduk“. Gramatyka opracowana systemem łatwym. Cz. I. Nkł. Tow. „Haor“. Warszawa 1921. Str. 128.
12. *Birnbaum M.* „Tał jałdus“. Rosa dziecięca. (Wstęp do książki naucz. „Jałdus“. Książka I-sza po alfabecie. Nkł. „Bejs-sejfer“. Warszawa 1917. Str. 92.
13. *Bakst J. i Birnbaum M.* „Jałdus“. Wiek dziecięcy. Na rok nauki 2-gi i 3-ci. (Księga I-sza po „Tał jałdus“). Wyd. 5-te poprawione. Nkł. „Bet-sefer“. Warszawa. Str. 186.
14. *Bregman Ch. P.* „Szaar“. Wrota. Podręcznik dla początkujących do czytania i pisania. Cz. I. Stopień I. Nkł. „Achijasaf“. Warszawa 1922. Str. 98.
15. — „Szaar“ Wrota. Podręcznik dla początkujących do czytania i pisania. Cz. I. Stopień II. Nkł. „Achijasaf“. Warszawa 1922. Str. 144.

Historja.

Dozwolone.

16. *Ben-Jehuda A. z Jerozolimy.* „Diwre hajomim liwne Isroel“. Dzieje żydów w ich kraju. Cz. I. Nkł. „Jehudija“. Warszawa. Str. 176.
17. *Nadel M. J. (przy współudziale Trejwusza I. A.* „Historjeh kłolis“. Dzieje powszechne. Świat Starożytny. II. Persja i Grecja. Z 95 ilustr. i mapką. (Dla szkół i samouków). Wyd. II. Nkł. „Uniwers“. Wilno-Warszawa 1923. Str. 133.
18. *Epszajn G.* „Welt-gesichte“. II tajl. Warszawa 1913. Nkł. „Jehudija“.
19. — „Welt-gesichte. I tajl. Nkł. „Jehudija“. Warszawa.
20. *Birnbaum M. i Kaseł D.* „Judisze gesichte far szulen un owendkursen“. I tajl. Nkł. „Szułbicher“. Warszawa.
21. — „Judisze gesichte far szulen un owendkursen“. II tajl. Nkł. „Szułbicher“. Warszawa.

Przyroda.

Dozwolone.

22. *Rajdel J. naucz. gimn. hebr. w Bałcie.* „Idyjas hatewa“. Nauka o przyrodzie. Dla szkół ludowych (według programu urzęd.). Na III-ci rok nauczania. Nkł. Lewtowa w Bałcie. Str. 95.
23. — „Idyjas hatewa“. Nauka o przyrodzie. Cz. I. Nkł. Lewtowa. Bałta 1920. Str. 62.
24. *Lewin Mojżesz.* „Mechaje hacmachim“. Z życia roślin. Cz. I. Księga I. Nkł. „Merkazu“. Warszawa 1923. Str. 105.
25. — „Mechajej hacmachim“. Z życia roślin. Cz. I. Księga II. Nkł. „Merkaz“. Warszawa 1923. Str. 192.
26. *Szofer L.* „Toras baalej hachaim“. Nauka o zwierzętach. Cz. I. Warszawa 1922. Str. 94.

Ruch służbowy.

Kuratorjum.

P. Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 16 lutego 1925 r., Nr. 942/O. Prez. 25 zwolnił p. *Marjana Bładowskiego* ze stanowiska Kierownika Oddziału Rachunkowego w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie z dniem 30 kwietnia 1925 r. i przeniósł go z tymże dniem w stan spoczynku na zasadzie art. 98 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. Rz. P. Nr. 6, poz. 46 z 1924 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego Krakowskiego dopuścił z dniem 1 kwietnia 1925 r. p. *Wandę Troskiewiczównę*, pracownicę kontraktową, do przygotowania wawczej służby kancelaryjnej (III. kat.) w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie.

Szkolnictwo średnie ogólno-kształcące.

M. W. R. i O. P. nadało stałe posady z dniem 1 marca 1925 r. nauczycielom: *Ks. Janowi Budzie* i p. *Teodorowi Birczyńskiemu* w państwowym gimnazjum im. św. Jacka w Krakowie (rozp. z dnia 18 i 19 lutego 1925 r., Nr. 2160/D. II. 25 i 2176/D. II. 25).

M. W. R. i O. P. ustanowiło nauczycielami po myśli § 8 P. S. N. z dniem 1 marca 1925 r.: p. *Władysława Zielińskiego*, nauczyciela publ. szkoły powsz. w państwowym gimnazjum w Dębicy (rozp. z dnia 18 lutego b. r., Nr. 2162/D. II. 25);

z dniem 1 kwietnia 1925 r.: p. *Władysława Marca* w państwowym gimnazjum III w Tarnowie (rozp. z dnia 19 marca b. r., Nr. 3583/D. II. 25);

p. *Władysława Rzepeckiego* w państwowym gimnazjum w Mielcu (rozp. z dnia 1 marca b. r., Nr. 4162/D. II. 25).

M. W. R. i O. P. przeniósło z dniem 1 lutego 1925 r. p. *Tadeusza Bilińskiego* z państw. gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Krakowie do państwowego gimnazjum V. w Krakowie (rozp. z dnia 25 lutego b. r., Nr. 1647/D. II. 25);

p. *Dra Aleksandra Działę* z państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Tarnowie do państwowego gimnazjum im. K. Brodzińskiego w Tarnowie (rozp. z dnia 19 lutego b. r. Nr. 2192/D. II.);

z dniem 1 kwietnia 1925 r.: p. *Wiktora Chabłę* z państwowego gimnazjum III. w Tarnowie do państwowego gimnazjum w Gorlicach (rozp. z dnia 19 marca b. r., Nr. 3584/D. II. 25);

z dniem 1 września 1925 r.: p. *Tadeusza Skalskiego* z państwowego gimnazjum III. w Tarnowie do państwowego gimnazjum II. w Tarnowie (rozp. z dnia 16 marca b. r. Nr. 3399/D. II. 25);

p. *Tadeusza Lesiaka* z państwowego gimnazjum III. w Tarnowie do państwowego gimnazjum w Mielcu (rozp. z dn. 23 marca b. r., Nr. 3666/D. II. 25);

p. *Emiljana Carewicza* z państwowego gimnazjum II. w Tarnowie do państw. gimnazjum III. Tarnowie (rozp. z dnia 16 marca b. r. Nr. 3399/D. II. 25).

M. W. R. i O. P. przeniósło w stan spoczynku z dniem 31 marca 1925 r.: p. *Feliksa Czerwińskiego*, prof. państw. gimnazjum w Gorlicach (rozp. z dnia 9 lutego b. r., Nr. 1475/D. II. 25);

z dniem 30 kwietnia 1925 r.: p. *Tomasza Szafrana*, profesora państw. gimnazjum w Chrzanowie (rozp. z dn. 30 marca b. r., Nr. 4171/D. II. 25).

M. W. R. i O. P. zwolniło z dniem 31 sierpnia 1925 r. p. *Karola Konińskiego*, nauczyciela z § 8 P. N. S. ze służby w państwowym gimnazjum III w Tarnowie (rozp. z dnia 19 marca b. r. Nr. 3406/D. II. 25).

Zmarł dnia 23 grudnia 1924 r. *Paweł Danek*, profesor państwowego gimnazjum I. w Tarnowie, w 43 roku życia a w 18 roku służby naucz.

Seminarja nauczycielskie.

P. Kierownik M. W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 5 marca 1925 r. Nr. 2665/I. zamianował p. *Kazimierza Michała Płaczka*, profesora państwowego gimnazjum im. A. Asnyka w Białej, dyrektorem państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Starym Sączu.

M. W. R. i O. P. zamianowało: p. *Franciszka Mikulskiego*, nauczyciela szkoły powszechnej w Pilźnie, nauczycielem z § 8 P. S. N. w państwowym seminarjum nauczycielskim męskim w Białej (rozporz. z dnia 6 lutego b. r., Nr. 19.606/I.);

p. *Romana Orszulskiego* nauczycielem w państwowym seminarjum nauczycielskim męskim w Krakowie.

Szkołnictwo powszechne.

Uznania.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 23 lutego 1925 r. Nr. 2645/I. nadało tytuł dyrektora kierownikowi 7-klasowej szkoły powszechnej w Leszczynach, pow. Biała p. *Oswaldowi Czarneckiemu*, a rozporządzeniem z dnia 5 marca 1925 r., Nr. 2880/I. p. *Aleksandrze Tournelle* tytuł Dyrektorki — kierownicze szkoły powszechnej w Żywcu, w uznaniu ich długoletniej pracy szkolnej, społecznej i oświatowej.

Zmarła 3 lutego 1925 r. ś. p. *Stefanja Jamczanka*, tymcz. nauczycielka szkoły powsz. w Osieku dolnym, pow. Biała, w 25 roku życia a 2 roku służby nauczycielskiej.

129.

Unieważnienie legitymacyj.

Kuratorjum Okr. Szkol. Krak. unieważnia legitymacje urzędowe, zgubione lub skradzione, wystawione na nazwiska:

- 1) *Jadwigi Borkówny*, nauczycielki w Ryczowie, pow. Oświęcim, Nr. 8398;
- 2) *Stefanji Bielińskiej*, naucz. w Zakliczynie, pow. Wieliczka, Nr. 8287;
- 3) *Józefa Gołąbka*, kierownika publ. szkoły pow. w Okocimiu, pow. Brzesko, Nr. 1944;
- 4) *Józefy Tyrpakowej*, nauczycielki w Kamieniu, pow. Kraków, Nr. 7795;
- 5) *ks. Mieczysława Friedberga*, naucz. leligiji w państw. gimn. VIII w Krakowie, Nr. 8659;
- 6) *Matyldy Hubiszty*, naucz. w X szkole powsz. w Krakowie, Nr. 4253.

130.

Konkursy.

Stosownie do postanowień § 72 ustawy z 28 lipca 1917 o stosunku służbowym nauczycieli szkół średnich i niższych (Dz. U. P. Nr. 319), Ku-

ratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza konkurs na opróżnione stałe posady nauczycielskie w państwowych gimnazjach.

Na posady nauczycieli religii rzymsko-katolickiej:

1) w gimnazjum III w Krakowie; 2) w gimnazjum żeńskim w Krakowie; 3) w gimnazjum w Nowym Targu; 4) w gimnazjum III w Tarnowie; 5) w Wadowicach; 6) w Zakopanem.

Na posady nauczycieli języka polskiego jako przedmiotu głównego:

7—8) w Dębicy (2 posady); 9—10) w Gorlicach (2 posady); 11) w gimnazjum IX w Krakowie; 12) w gimn. żeńskim w Krakowie; 13) w Mielcu; 14) w gimnazjum I w Nowym Sączu; 15) w Nowym Targu; 16) w Zakopanem; 17) w Żywcu.

Na posady nauczycieli filologii klasycznej:

18—19) w Bochni (2 posady); 20) w Brzesku; 21) w Chrzanowie; 22) w Dębicy; 23) w gimnazjum I w Krakowie; 24—25) w gimnazjum IV w Krakowie (2 posady); 26) w gimnazjum V w Krakowie; 27) w Mielcu; 28) w Nowym Targu; 29) w gimnazjum I w Tarnowie; 30) w Zakopanem.

Na posady nauczycieli języka niemieckiego jako przedmiotu głównego:

32) w Dębicy; 33) w Gorlicach; 34) w gimnazjum IV w Krakowie; 35) w gimnazjum IX w Krakowie; 36) w Mielcu; 37—38) w Nowym Targu (2 posady); 39) w Wadowicach; 40) w Żywcu.

Na posady nauczycieli języka francuskiego jako przedmiotu głównego:

41) w Brzesku; 42) w Jaśle; 43) w gimnazjum IV w Krakowie; 44) w gimnazjum VII w Krakowie; 45) w gimnazjum VIII w Krakowie; 46) w gimnazjum żeńskim w Krakowie; 47) w gimnazjum II w Nowym Sączu; 48) w gimnazjum III w Tarnowie; 49) w Zakopanem; 50) w Żywcu.

Na posady nauczycieli historii i geografii jako przedmiotu głównego:

51) w Białej; 52) w Bochni; 53) w Gorlicach; 54) w gimnazjum VIII w Krakowie; 55—57) w gimnazjum żeńskim w Krakowie (3 posady); 58) w gimnazjum II w Nowym Sączu; 59) w Nowym Targu; 60) w gimn. III w Tarnowie; 61) w Zakopanem.

Na posady nauczycieli matematyki i fizyki jako przedmiotów głównych:

62) w Białej; 63) w Bochni; 64) w Chrzanowie; 65—66) w Dębicy (2 posady); 67) w Gorlicach; 68) w gimnazjum II w Krakowie; 69) w gimnazjum VIII w Krakowie; 70) w gimnazjum IX w Krakowie; 71—72) w gimnazjum żeńskim w Krakowie (2 posady); 73) w Mielcu; 74) w gimnazjum II w Nowym Sączu; 75—76) w Zakopanem (2 posady); 77—78) w Żywcu (2 posady).

Na posady nauczycieli przyrodoznawstwa jako przedmiotu głównego:

79) w Białej; 80) w Chrzanowie; 81) w Gorlicach; 82) w gimnazjum I w Krakowie; 83) w gimnazjum II w Krakowie; 84) w gimnazjum IV w Krakowie; 85—86) w gimnazjum żeńskim w Krakowie (2 posady); 87) w Mielcu; 88) w gimnazjum II w Nowym Sączu; 89) w gimnazjum II w Tarnowie; 90) w gimnazjum III w Tarnowie; 91) w Zakopanem; 92) w Żywcu.

Na posady nauczycieli rysunków jako przedmiotu głównego:

93) w Dębicy; 94) w Jaśle; 95) w gimnazjum żeńskim w Krakowie; 96) w Żywcu.

Do posad tych przywiązane są pobory unormowane ustawą z 9 października 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 116 p. 924).

Kuratorjum O. S. K. zaznacza, że kompetenci muszą mieć pełne kwa-

lifikacje (egzamin na naucz. szkół średnich, egzamin uproszczony, dyplom).

Podania, zaopatrzone w potrzebne dokumenty i dokładnie wypełnioną tabelę kwalifikacyjną, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P., należy wnosić przepisana drogą służbową (przez swą Dyрекcję, a o ile chodzi o nauczycieli z innych okręgów szkolnych, przez odnośne Kuratorjum) wprost do Dyrekcji tego zakładu, w którym petent zamierza uzyskać stałą posadę, w terminie do sześciu tygodni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P.

Dyrekcje zakładów, w których ogłoszone są konkursy, prześlą podania ze swymi wnioskami oraz z tabelą kompetentów do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w ciągu dalszych dwu tygodni.

L. 3122/II. 25.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza konkurs na posadę dyrektora państwowego gimnazjum w Gorlicach. Do posady tej są przywiązane pobory, unormowane ustawą z 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924). Ubiegający winni wykazać się: 1) egzaminem na nauczyciela w szkołach średnich ogólnokształcących, 2) conajmniej 10-letnią praktykę nauczycielską. Podanie należy udokumentowane, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P. należy wnosić w drodze służbowej do Kuratorjum O. S. Krakowskiego najpóźniej w ciągu 6 tygodni od ogłoszenia niniejszego konkursu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P.

Niniejszem ogłasza się ponownie konkurs na posadę nauczyciela przedmiotów pedagogicznych w Państwowym Seminarjum Nauczycielskim męskim w Białej w Województwie Krakowskim. Do posady tej są przywiązane pobory służbowe unormowane z ustawą z dnia 9/X. 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924). Podania należy udokumentowane skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P. wnosić należy w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie w terminie sześciotygodniowym od daty ogłoszenia niniejszego konkursu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P.

Niniejszem ogłasza się konkurs na stanowisko nauczyciela języka polskiego w państwowym Seminarjum nauczycielskim męskim w Tarnowie. Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni wykazać pełną kwalifikację nauczycielską do szkół średnich. Należy udokumentowane podania, skierowane do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego należy wnosić drogą służbową do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w terminie sześćtygodniowym od daty ogłoszenia niniejszego konkursu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Z terminem sześciotygodniowym od dnia wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Brzesku ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad:

1) Na posadę nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły mieszanej w Tymowej;

2) Na posadę nauczyciela (lki) kierującego (cej) 3-klasowej szkoły w Jaworsku;

3) Na posady nauczycieli (lek) kierujących 2 kl. szkół powszechnych w Rudzie — kameralnej, w Rudzie — Rysiu, w Piaskach — Drużkowie i w Jurkowie;

4) Na posady nauczycieli (lek) samodzielnych 1-klasowych szkół powszechnych w Kwikowie w Rajsku i Rząchowej.

5) ponowny konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika (kierowniczkki) szkoły 7-klasowej powszechnej żeńskiej w Brzesku.

Kandydatki, kandydaci winni wykazać się egzaminem wydziałowym względnie dowodem ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego z którejkolwiek grupy.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Brzesku.

Rada Szkolna Powiatowa w Gorlicach ogłasza konkurs na posadę:

- 1) Kierownika (czki) 4-klasowej szkoły powszechnej w Zagórzanach;
- 2) Kierownika (czki) 2-klasowej szkółki w Staszówce;
- 3) Kierownika (czki) 2-klasowej szkoły powsz. w Rzepienniku suchym;
- 4) Kierownika (czki) 2-klasowej szkoły powszechnej w Tuszy;
- 5) Kierownika (czki) szkoły 1-klasowej powszechnej w Męcinie wielkiej;

Podania należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Gorlicach.

Rada Szkolna Powiatowa w Limanowej ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad nauczycieli kierujących: 7-klasowej szkoły mieszanej w Tymbarku i 4-klasowej szkoły mieszanej w Stopnicach szlacheckich.

Od kandydatów na posadę w Tymbarku wymagany egzamin wydziałowy lub Wyższy Kurs Nauczycielski z którejkolwiek grupy.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić przepisaną drogą służbową.

Rada Szkolna Powiatowa w Mielcu ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad:

- 1) Kierowniczkki szkoły 7-mio klasowej żeńskiej im. św. Kingi w Mielcu.
- 2) Kierownika szkoły 3-ch klasowej w Woli Wadowskiej.

W szkole 7-mio klasowej żeńskiej w Mielcu brak mieszkania służbowego, natomiast jest mieszkanie dla kierownika w budynku szkolnym w Woli Wadowskiej. Na posadę kierowniczkki 7-mio klasowej żeńskiej w Mielcu wymagany egzamin wydziałowy lub ukończony Wyższy Kurs Nauczycielski z którejkolwiek grupy. W obu szkołach jest polski język wykładowy.

Rada Szkolna Powiatowa w Tarnowie ogłasza konkurs:

1) Na stanowisko kierownika 7-klasowej szkoły powszechnej męskiej im T. Czackiego w Tarnowie. Wymagany egzamin wydziałowy z którejkolwiek grupy lub Wyższy Kurs Nauczycielski. Przy szkole jest mieszkanie służbowe

2) „W Tuchowie powiat Tarnów w szkole 7-mio klasowej mieszanej jest do obsadzenia wolna posada nauczycielska. Podania należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Tarnowie“.

„Wakacyjne Kursy Uniwersyteckie“.

Zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego Związku P. N. S. P. (Komisji Krakowskiej) odbędą się w czasie tegorocznych ferji w miesiącu lipcu i sierpniu dwa kursa: V-ty W. K. U. na Pomorzu od 4-go do 31-go lipca, VIII-my W. K. U. w Zakopanem od 3-go do 28-go sierpnia.

Program kursów obejmie trzy działy:

- a) pedagogiczny, b) krajoznawczy na tle środowiska, c) socjologiczny.

Podobnie jak w ubiegłych latach Zarząd W. K. U. zwrócił się z prośbą do specjalistów wybitnych prelegentów o objęcie wykładów na kursie Zakopiańskim i Pomorskim.

Podania z potwierdzeniem Zarządu Ogniska o przyjęcie na kurs wnosić należy do Zarządu W. K. U. w Krakowie, Rynek 29, Związek P. N. S. P. do dnia 15-go maja 1925 r.; w prośbie o przyjęcie należy podać dokładny adres (pocztę podkreślić).

Pierwszeństwo w przyjęciu mają członkowie Związku P. N. S. P. szczególnie nauczyciele (ki) kwalifikowani (e).

Oplata za kurs wyniesie 70 zł. (wykłady i umieszczenie wspólne po 5—12 osób w jednej sali). Połowę opłaty należy uiścić równocześnie z podaniem o przyjęcie, zaś resztę do dnia 10-go czerwca b. r. Stołówkę organizuje Zarząd. Koszta utrzymania pokrywają uczestnicy na miejscu. Wysockość kosztów utrzymania poda Zarząd po zbadaniu odnośnych stosunków w Wejcherowie i Zakopanem.

132.

Ogłoszenia.

Z okazji 1000 letniej rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego wydał Zarząd Główny Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, ul. św. Anny Nr 5. broszurę prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, p. Wacława Sobieskiego p. t. „**Bolesław Chrobry**“.

Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego zaleca tę broszurę, albowiem nadaje się znakomicie dla celów urządzania obchodów z okazji tej rocznicy. Cena egzemplarza 50 groszy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zaleca młodzieży szczególnie szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich broszurę „**Hołd Pruski**“, napisaną przez historyka pod pseudonimem „Bork“, a wydaną nakładem VI Koła T. S. L. im. Juliusza Słowackiego.

Broszura ta przedstawia w sposób jasny pochod niemieczyzny na wschód i wzmaganie się Krzyżaków z Polską i powinna zainteresować młodzież szkolną zwłaszcza w 400-letnią rocznicę „Hołdu“.

Cena egzemplarza 50 groszy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zwraca uwagę Nauczycielstwa Okręgu na świeżo wydany podręcznik do nauki śpiewu wraz z teorią p. t. „**Melodje**“, w opracowaniu Kazimierza Garbusińskiego, nauczyciela śpiewu IX. gimnazjum państwowego w Krakowie.

Podręcznik ten zawiera 60 pieśni jedno- dwu- i trzygłosowych, metodycznie opracowanych dla użytku I., II. i III. klasy gimnazjalnej oraz seminarjów nauczycielskich z uwzględnieniem materiału dla pierwszych czterech klas szkoły powszechnej, ściśle według programu Ministerstwa W. R. i O. P.

Podręcznik jest do nabycia u autora w Krakowie, ul. św. Anny 11.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zaleca Nauczycielstwu szkół powszechnych prenumeratę pisma „**Zagroda wzorowa**“.

Pismo to w krótkich a popularnych artykułkach systematycznie poucza czytelników o zasadach uprawy roli i roślin, chowu zwierząt i wszystkich działach gospodarstwa drobnego, tak męskiego jak i kobiecego, oraz

